

Taxa postală
plătite în num.
No. 224.714 929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánsági
szolidaritás egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ESIMÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését nem vállaljuk. Fő-
szerkesztő dr. Marton Ernő, Fele-
lős szerkesztő Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Szerda, 1932 szept. 28.

5692. FV
ELUL 27.

XV. ÉVF.
222. SZÁM

VILAG TÖKRÉ

Nagy Sándor, Cezar, Cicero és a zsidók

Az alábbi cikk szerzője H. Samielevici professzor, a buka-
resti egyetem zsidó származású
tanára, aki természetesen ma az
asszimilációs gondolat híve. Ezt
a sorokból kiütendő tendenciát
leszámítva, néhány igen érdekes
történelmi megállapítás van e
cikkből, amely válaszképpen
íródott Cuzának arra a kijelen-
tésére, hogy a zsidókat már az
ókorban is „utálták.”

Midőn az ókorban a rabszolgaság
mechanizmusa már rosszul funkcionált
és a vezető osztály korrumpálódni kez-
dett, két történelmi áramlat indult meg.
Az arisztokratikus köztársaságok, vagy
limitált hatalmu monarchiák helyébe
abszolút monarchiák léptek: a nép támo-
gatására, a demokráciára támaszkodó
császárságok. Másrésztől a pusztulásnak
induló népeket kevésbé legyöngült népek
hódították meg és így a hatalom —
mondhatni: a világhatalom — sorra járt
Babilonból Assiriába, Assiriából Perz-
siába, Perzsiából Macedoniába, Macedo-
niából Rómába. A harc két koncepció kö-
zött folyt. Mig az arisztokrácia maradt
volt és nacionalista, a cézár demokrácia
volt és kozmopolita.

A császárok asszimilálás, vegyes ház-
ságok, deportálás és telepítés útján ha-
talmatlan birodalmi egységesítésre töre-
kedtek. Nagy Sándor például nemcsak
számtalan várost alapított és egész népe-
ket költöztetett egyik helyről a másikra,
mint egyszerű sakkfigurákat, hanem
összeházasította tábornokait és főtiszt-
viselőit a perzsa arisztokrácia lányai-
val, új nemességet teremtve ezáltal a mace-
don nemesség mellé, amely a dinasztia-
val való rokonságára támaszkodva, nehe-
séget támaszkodva támaszkodva, nehe-
zűt a nemes és plebejus, vagy a barbár
és hellén közötti különbségekkel, igyeke-
zett egybeolvasztani mindeket: trákokat,
görögöket, macedonokat, föníciaiakat,
szíríaiakat, zsidókat, babiloniaiakat,
asszirokat, perzsákat, hindusokat, egyip-
tomiaiakat, lyciaiakat, lydiaiakat, frygi-
aiakat, stb. Internationalista politikája
miatt hidegült el tőle tanítója Arisztote-
lesz, aki a görögök dominanciáját kérte.
Arisztotelesz azt kívánta, hogy a helléne-
ket favorizálja és barátokká viselkedjen
velük szemben, míg a barbárokkal szem-
ben legyen despot és úgy használja fel
őket „mint holmi állatokat, vagy növé-
nyeket.”

Sándor azonban meg akarta valósítani
a stoikus filozófusok álmát, „hogy mint
egy a szeretlet serlegében vegyítse össze
a népeket.” Az új kozmopolita városok-
ban a hadseregek macedon és görög vete-
ránjainak nem volt több joguk, mint a
besszülőtteknek, vagy a nemgörög idege-
neknek. Különösen a zsidók használtak
fel ezt az alkalmat arra, hogy szabad
mozgást és polgári jogokat biztosítsanak
maguknak. Mommsen, az alexandriai
judaizmus megalapításáról beszélve, azt
mondja, hogy Nagy Sándor majdnem
annyt tett a zsidó nemzetért, mint maga
Dávid király a jeruzsálemi templom fel-
építésével. Alexandriában a zsidók egy-
maguk két városrészt laktak, öt közül.

Rómában az első és második trium-
virátus idején a konzervatív és naciona-
lista arisztokrácia, valamint a demokrácia
és kozmopolita cészárok közötti harc tra-
gikus formákat öltött. A nemesek, akik
felháborítottan olcsó pénzért bérelték az
állami földeket, mértéktelenül meggazda-
godtak, a plebs gyűlöletét váltva ki
maguk ellen. A kormányzók pedig, hogy
a választásokon elkeltett hatalmas pénz-
eket visszaszerezze, kimélet nélkül zsa-
rolták a provinciákat. A tömeg felhábo-
rodása a „bolsevik” Catolina összeeskü-
vésében, anarchikus formában tört ki.
Catilina nem volt ugyan szent, de nem
is volt olyan aljas, mint aminőnek Cicero
beállítja. És ha az uccák csöcselékeinek
bűnös felforgatója is lett volna, az érde-

Titulescu lemondott

Az orosz-román nonagresszion-szerződés körüli
konfliktus súlyos következményei

Bucuresti-Bukarest, szept. 27. La-
pünk más helyén beszámoltunk a Titu-
lescu és a kormány közötti konfliktus
elmérgesedéséről, amely nem maradt
következmények nélkül. Az Adeverul
jelentése szerint a külügyminisztérium-
ba ma megérkezett Titulescu távirata,
amelyben közli, hogy lemond londoni
követi állásáról és összes delegációjáról.
A kormány a lemondást nem fogadja
el.

Ezzel kapcsolatban közli a lap, hogy
ma délelőtt Vaida, Mironescu és Miha-
lache hosszabb megbeszélést folytattak
egymás között és elhatározták, hogy
Mihalache a legrövidebb időn belül Lon-
donba utazik, hogy Titulescut rávegye
lemondásának visszavonására.

Titulescu lemondása súlyos eseménye
a román politikának és kinos helyzetbe
hozta a kormányt.

Október tizedikére tüzték ki a leszerelési konferencia elnökségi ülészakának folytatását

Genf, szept. 27. A leszerelési vilá-
konferencia elnökségi ülészakának
folytatását október 10-re tüzték ki. Re-
méljük, hogy az elnökség a hónap köze-
péig ki fogja tüzni a világkonferencia
főbizottsága összehívásának időpontját,
amelyen a világártekezleten részvevő
64 állam delegátusa helyet foglal.

Genf, szept. 27. A Lytton bizottság
1600 oldalra terjedő jelentésének for-
ditási munkálatai most vannak folya-
matban. A főtítkári hivatal összes for-
ditói munkában vannak, hogy a fordít-
ással mihamarabb elkészülhessenek.
Nem valószínű, hogy a jelentést októ-
ber 5-ike előtt közzé tehetnék.

Gömbös Gyula a legesélyesebb magyar miniszterelnökjelölt?

Budapest, szept. 27. Beavatott körök-
ben elterjedt hírek szerint a miniszter-
elnökség legesélyesebb jelöltje Gömbös
Gyula, mert Bethlen István gróf az
egységspárt kívánsága ellenére sem
óhajt egyelőre a kormány vezetésében
aktív szerepet vállalni. Ugy hirdik, hogy
Gömbös már tárgyal is politikusokkal,
akiket kormánya tagjaiul szemelt ki.
Az egységspárt kisgazda frakciója
értekezletet tartott, amelyen a kormány
válság ügyével foglalkoztak. Elhatározták,
hogy bizalommal fogadják minden
olyan kormányt, amely az egységspárt

ból kerül ki, de emellett szükségesnek
tartják, hogy a párt politikáját Beth-
len irányítsa. A kisgazda frakció le-
szögezni kívánja azt is, hogy az elvisel-
hetetlen terhet jelentő másfél milliárd
dollár külföldi gazdaadósság magas ka-
mattételeit konverzió útján csökkenteni
kell s hasonló az igény a magyaror-
szági mezőgazdasági kölcsönök terén
is. Az értekezlet határozata kívánatos-
nak mondja a kartellek letörését és az
általános titkos választójog bevezetésé-
nek szükségességét.

idő mulásával egyenes arányban fognak
elmaradni.

S a Harmadik Birodalom nagy hum-
bugja tovább is kényszeríti az új homály-
ban, amelynek képeire teremtették.

Ázsiai népszöveiség

Ha minden jól megy: a világnak nem-
sokára nemcsak egy, hanem két Népszö-
veiség is rendelkezésére fog állani.
Lesz egy európai és lesz egy ázsiai
Népszöveiségünk.

Az európai Népszöveiségben az európai
népek nem fogják majd továbbra is meg-
érteni egymást, az ázsiaiban majd az
ázsiaiak fognak ugyanazt cselekedni.

Az európai Népszöveiségben Francia-
ország az, amely a maga érdekeinek szol-
gálatába akarja hajtani az összes többi
népeket, Ázsiában majd Japán fogja be-
tölteni Franciaország európai szerepét.

De legalább a két Népszöveiségnek al-
kalma lesz versengenie egymással.
Versengeni fognak egymással abban,
hogy miképpen gáncsolják el a békét, mi-
képpen akadályozzák meg a népek tény-
leges egymásratalálását.

És valószínűleg addig fognak egymás-
sal versengeni, míg végre a két Népszö-
veiségnek sikerül legfőbb lényegét
megvalósítani: Ázsiát Európa ellen uszi-
tani és Európát Ázsia ellen.

Mert hogy Japán szándékai egy ázsiai
Népszöveiség életrehívásával legalább is

Landau

Két hivatásos verekedő, akik a cuzista
hívtán mandátumhoz jutottak és akiknek
egész parlamenti aktivitásuk abban áll,
hogy kora delutántól késő estig mosdat-
lan szájjal szidják a zsidókat, tegnap
orvul rátámadtak Michel Landau zsidó
képviselőre és a gyanútlan képviselőt
„hősök módjára” brutalizálták.

Landau, a szóban és tettekben egyfor-
mán bátor zsidó képviselő nem maradt
adása a cuzista legényeknek, akiknek min-
den tudománya a nyers és durva erőszak
és az is csak lehetőleg akkor, ha ketten
állnak szemben egyetlen emberrel.

Tíz-tíz napi kizárára ítélte a fegyelmi
bizottság a két professzionista verekedőt.
Hát lehet komolyan venni egy ilyen
ítéletet?

Tíz napi kizárást lehet-e büntetés egy
ilyen aljas orvtámadásért?

Tíz napi kizárást lehet-e büntetés egy
arcücsapásért, amely a derék zsidó kép-
viselőt érte, de amelynek csattanását az
egész ország zsidósága saját arcán is
érezte?

Egyetlen ítélet nyújtott volna elégtételt
az emberi méltóságában súlyosan meg-
bántott zsidóságnak, ha örök időkre ki-
tiltották volna a kamarából mind a két
boxhajnokot.

Nem kaptuk meg ezt az elégtételt.
Nem baj.

Adunk mi külön elégtételt Landau
Michelnek, mint amit a parlament csak
el is gondolhatott volna.

Az ő megálgatását feltesszük a fejünk
re koronáink.

A zsidó nép mártírkoszorujának többi
virágai közé.

Ami késik az éji homályban

A nagy homályban, mely Európa anyagi
és szellemi horizontjára borul, sok min-
den késik.

Késik mindenekelőtt a világosság, úgy
az agyokban, mint a lelkekben.

Késik a kevesek jóakarata és a töme-
gek felébredése.

Késik az emberiség és késik a béke
megvalósulása.

Ez a sok késedelem az, mely tragikusan
rajzolja ki a közeljövő kontúrjait.

Van azonban valami, ami a kultur-
emberiségnek igazi örömeire késik az éji
homályban, amelyből vétetett s amelynek
köntösében eddig is grasszált.

Késik Adolfnak az ő Harmadik Biro-
dalma, annyira késik, hogy immár a tel-
jes lekésés szimptomáit mutatja.

Addig, míg Adolf volt az összes sötét
hatalmak reménye, amíg az európai
plutokraták benne látták utolsó remé-
nyüket, addig Adolf volt a nagy ígéret,
a nagy igazság, az egyetlen kivezető út,
és Adolfé volt a pálma, a dicsőség —
és a számolatlan pénz.

Adolfnak egyetlen mosolygása, vagy
egyetlen fenyegetésére százezrek hullot-
tak a náci ölébe, akiknek minden frázis-
át egy-egy látatlanba adott obulus tá-
masztotta alá.

Am a Harmadik Birodalom mégsem
született meg.

A bábák, amelyek eme új birodalom
gyermekágyánál virrasztottak, rájöttek,
hogy a hitleri eszmék nincsenek áldott
állapotban.

Az idők méhe nem szülte meg a nagy
megváltót, ellenben megajándékozta a
német népet egy demokratikusra mázolt
junkerkormányral.

A junkerek első teendője az volt, hogy
mindazokat a pénzeket, amelyek Hitler
pártjának felduzzasztására voltak szánva
— a saját maguk céljaira sajátították ki.

A saját megváltói tevékenységükre.
S lón, hogy a náciának adott pénzek
elapadának s ezzel kapcsolatban az is ki-
derült, hogy nincs náci-mozgalom, nincs
igazi, fajvédelmi honfibanat — kellő
pénzmag nélkül.

Hogy mennyire nincs, azt mi sem bi-
zonyítja jobban, mint az a tény, hogy a
náci immár csak Hitler váltójára tud-
nak, illetőleg próbálnak pénzt szerezni.

A kamatrabszolgaság eltörli immár
jó kamatok mellett vesznék fel pénzeik
propagandára.

Valószínű, hogy Hitler nem fogja meg-
fizetni a kamatokat, de az még valószí-
nűbb, hogy az erkölcsi kamatok, melyek-
ről a nagy Adolf álmodozik, most már az

kek, amelyekért sikra szállt, jogosultak voltak. Cézár zseniális politikával használta ki a belső elégedetlenségeket, hogy megdöntse a túlerett arisztokratikus köztársaságot. Korszakalkotó vállalkozásában titkon a zsidók finanszírozták és támogatták.

A kis Palesztina három kontinens utkeresztződésénél hatalmas vagyonokat gyűjtött össze, még a gazdag Salamon király idejében. Az uralkodó osztály egy része a pénzkereskedelmet karolta fel, amelyet babilonai bankároktól tanultak meg. S bár a római köztársaság vége felé a szenátus minduntalan megtiltotta az arany kivitelét Jeruzsálemba, a zsidók számára — az arany odaömlött, mintha mágnes vonzotta volna.

A zsidók általában csak progresszív politikát szoktak finanszírozni. Idejében meglátták, hogy a történelem kerekének visszafelé forgatása nem rentabilis vállalkozás. Cézár, miután a birodalom ura lett, a legkülönbözőbb nemzeteket fogadta be a hadseregbe, megtöltötte a szenátust gallusokkal és különösen a zsidókat favorizálta. Ezért egy nemzet sem volt annyira megrendülve meggyilkolásának hírére, mint a zsidók. „Exterarum gentium multi tunc suo quaque more lamentata est, praecipueque Judaei, qui etiam noptibus continuis bustum frequentarent“ (Suetonius).

Cicero kezdetben az arisztokráciával tartott. A római bojárok felülről néztek erre a homo novusra. A patricius Flaccus segített neki a Catilani-összeesküvés lefolyásában. Később Flaccust azzal vádolták, hogy mint Ázsia proprétora, zsarolt. A feljelentést a triumvirek adták be, hogy kihasználják a leigázott gyarmatok elégedetlenségét. Ázsia minden részéből tömegesen hozták a tanukat Rómába a nagy perhez. Cicero a vádolt rendelkezésére bocsátotta aranyaszáját. „A proprétor fehér volt, mint a hó: a perfid és pervers Ázsiáiak megrálgalmazták“. Sorra borította el szarkasztikus megjegyzéseivel a különböző rendű tanukat:

„A görögök?!... Komédiások, akiknek az eskü játék csupán s a vallomás sport. A frigiaiak?!... Akiket a közmondás szerint előbb meg kell verni, hogy rendszeresen viselkedjenek?! A mysiáiak?!... Akiknek neve gyönyv lett a görögök ajkán?! A lydiaiak?!... Akik a rabslágit testestik meg az összes görög színházokban?!...“

A zsidókat utoljára hagyta Cicero. És ellentük a nagy szónok hosszu vádbeszédet tartott: „Vallási fanatizmus (barbara supersticio)... az állam aláaknázására irányuló izgatás... haragusznak Flaccusra, mert megtiltotta az arany kivitelét Jeruzsálemba, miután a szenátus is többször intézkedett azon szokás ellen, hogy Itáliából aranyat vigyenek a jeruzsálemi zsidóknak...“

Különös volt azonban, hogy míg a többi Ázsiáikat hangos szóval gunyolta ki, a zsidókról nem mert csak süttőgő hangon beszélni, hogy a bírák hallják csupán és senki más. („sic submissa voce agam, tantum ut iudices audiant“). Nagyon sok zsidó volt a teremben és „közismert dolog, hogy milyen sokan vannak, mennyire összetartanak és mennyire irányítják a pártok gyűléseit.“

Cicero beszédét és a történetet ezzel kapcsolatos fenti megjegyzését lépten-nyomon felhasználta az antiszemita német történészek. „A népkiszármányoló zsidó tőke — jegyzi meg az egyik — már akkor mindenhatóvá lett... Ma odajutottunk valamennyien, mint Cicero. Kicsoda merészel ma hangosan beszélni a zsidókról? De ha megkérdezte volna valaki a zsidókat, hogy mit tartanak ők Cicero-ról, ugy bizonyára súlyosabb gyanúsításokat hallott volna, mint aminőkkel Mommsen illeti a nagy szónokot, hogy tudniillik egyik pártból a másikba vándorolt.“

Talán szememre fogják vetni, hogy ezekkel a feljegyzésekkel az antiszemita malmára hajtom a vizet. Azt válaszolhatnám, hogy az ő malmuknak nincs szüksége vízre, miután azt amugyis a levegő hajtja... De okos emberek s ki tudja, közöttük talán Cuza is, talán azt fogják mondani: „A zsidó befolyás lehet jó, vagy rossz, de ha így volt három ezer évvel ezelőtt, kétezer évvel ezelőtt s azóta is az összes századokban, ha Nagy Sándor, Cézár, Harun-al-Rasid, Nagy Károly, Richelieu, ha az összes királyok, akikről a történelem megemlékezik és a királyok, akikről a történelem nem emlékezik meg — zsidó bankárokat és totumfactumokat tartottak maguk mellett, ugy látszik, hogy így akarta az Uristen, hogy mindenütt és mindig a zsidók húzzák a zsinort és mások játszák a főszerepeket.“

Az igazság az, hogy a történelem kihasználja azokat is, akik játszanak és azok is, akik sugnak s valamennyiüket saját céljaira használja fel...

Tiszta, friss arc és fehér, puha kezek

NIVEA-CREME

Az arcnak és kéznek friss, ápolt külsőt biztosíthatunk, ha esténként és mielőtt a szabadba megyünk, Nivea-Creme-mel bedörzsöljük és gyengéden megmasszírozzuk. A Nivea-Creme eucerint tartalmaz, amely pótolja az elvont természetes bőrtárgyut, táplálja és erősíti a bőrszöveteket, élénkíti a bőrsejtek működését, úgy hogy a bőr nemsokára újból tiszta, sima, puha és fiatalos-friss külsőt kap. — Nivea-Creme csak original csomagolásban: tubusban, vagy dobozban valódi. Kimérve a krém nem original „Nivea“.

Nivea Creme Lei 16.00 — Lei 72.00

BEIERSDORF & CO. S. A. R., Strada Iuliu Maniu 39, BRASOV

Visszatért a nyár

Bukarestben 27—28 fokos meleget mutat délben a hőmérő. Továbbra is szép idő várható

Bucuresti-Bukarest, szept. 27. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti meteorológiai intézet jelentése szerint a légnyomás 3—4 milliméterrel csökkent, ezzel szemben a hőmérséklet Erdélyben és a regátban az elmúlt napok során állandó emelkedést mutatott. Szeptemberben eddig 24 nyári nap volt, s csupán két napig tartott az ősze hajló időjárás.

Amíg szeptember 16-án Kolozsváron

éjjel plusz 2 fokra hült le az időjárás, addig az elmúlt napokban éjszaka is rendkívül kellemes, langyos hőmérséklet volt, ami a ritkaságok közé tartozik. Bukarestben változatlanul meleg az éjszaka, nappal pedig árnyékban is 27—28 fokig melegszik fel a hőmérséklet. A meteorológiai intézet prognózisa szerint a szép időjárás még néhány napig marad, éjszaka köd-tendenciákkal.

Akaratlanul is öngyilkosságot követett el egy hidegszamosi paraszt,

aki a robogó autó előtt át akarta ugrani az országutat és szerencsétlenül éppen az autó elé ugrott

Az 1211-es számú autó soffőrijét letartóztatta a rendőrség

Cluj-Kolozsvár, szept. 27. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári rendőrség kedden délelőtt letartóztatta Hermann József autótulajdonos- soffőrt, akit gondatlanságból okozott emberölés vádjával át is tettek az ügyészséghez. Hermann József szeptember 19-én Gyula felől haladt Kolozsvárra 1211 számú viselő Chevrolettjével és elgázolta Timbue Simon 52 éves hidegszamosi parasztembert. Timbuet súlyos sérülésekkel a klinikára szállították, ahol megállapítást nyert, hogy

koponyaalapi törést szenvedett.

A parasztember nyolc napon keresztül vívdott a halállal, míg kedden délben kiszervekedett.

A halál bekövetkezése után a kolozsvári ügyészség azonnal rendeletet adott ki Hermann József letartóztatására. A rendőrség közlekedésügyi osztálya a dél előtt folyamán elő is vezette Hermann Józsefet a Faurilor uca 1 szám alatti lakásáról és megkezdte az első kihallgatásokat arra vonatkozólag, hogy meny-

nyiben terheli a felelősség a soffőrt a tragikus szerencsétlenség bekövetkezéséért.

A kihallgatott tanuk megerősítik Hermann Józsefnek azt az állítását, hogy az elgázolásról nem tehet, mert Timbue könnyelműsége idézte elő a szerencsétlenséget. A Gyula felől jövő autó előtt két parasztszekér haladt, egyik a jobb, másik a baloldalon. Hermann József szabályszerűen túlkölt, mire a baloldalon haladó Timbue hirtelen átugrott a jobboldalra.

Az autó ebben a pillanatban ért a két szekér közé és ugrás közben kapta el Timbuet, aki így formálisan öngyilkosságot követett el könnyelmű ugrásával.

A rendőrség közlekedésügyi osztálya részéről Chendi Gheorghe komiszár így kedvező véleményezéssel teszi át az ügy aktáit az ügyészséghez, mely kedden már megkezdte az ügyben a kihallgatásokat.

A biatorbágyi robbantás évfordulóján Matuska a fogházból emlékiratot küldött a feleségének és a leányának

Az emlékirat kétségtelen bizonyíték amellett, hogy Matuska nagyszerűen „szimulálja“ az örültet

Bécs, szeptember 28. Szeptember 13-án volt az évfordulója a biatorbágyi robbantásnak. A borzalmas bűntény évfordulójáról szinte mindenki megemlékezett, csak Matuska Szilveszter nem, aki a bécsi Landesgericht fogházából Emlékiratot küldött a feleségének és a leányának. Ez az emlékirat azt bizonyítja, hogy ha Matuska nem örült, akkor nagyszerűen szimulálja az örültet, mert most a tárgyalás és az osztrák ítélet után is még mindig zavaros és kusza gondolatai vannak. Lalkus számára ez az emlékirat kétségtelen bizonyíték amellett, hogy elmebeteg ember munkája. Az elején Matuska kalligrafikus írással ír, szinte rajzol. Az egyes kikezdéseknél iniciálékat rajzolt nagy betűket alkalmaz, később azonban ugy az írása, mint a gondolatai kuszák és zavarosak lesznek és megint

visszatér az a rögeszméje, hogy ő az emberiség féltreismert jótöveje.

A nevezetes emlékirat szövege a következő:

„Emlékirat Hozzátok!

Aranyos, ártatlan gyermekem, felejtetlen jóságos feleségem. A börtön ajtaja talán örökre bezárult mögöttem, de a vastag falakon át is látom könnybe uszó szemeiteket és remegő ajkaitokat. Az én bánatom elnyomja az öröm. Ti is feledjétek el a multat és biztatok a rendíthetetlen jövőben, amely jönni fog, mert jönni kell s buzgó imádság epedez százezekre ajakán. Hamvaik még nem porladnak, sejtjeim tovább sarjádzanak, nem a siromhoz virággal a kezetekben, de gyógyírral a szivetekben léptek börtönöm höz, az élő a holt elé. Élek, mert élnem kell, céloom tántoríthatatlanul vonz, ro-

hanvarohanok most már csak felfelé és végzetem tetet fog ölteni.

A legsötétebb fekete színnel bemázoltak, de hamis az anyag, le fog pattogni és a lehullott réseken át a világhoz kiáltok, nem az ártatlanságomért, de a dogmáimért.

Ártatlan szíveim! Nem akarom magamat előttem védeni, ismeritek előletem jó és rossz oldalát és épp úgy ismert engem mindenki más. Aki pedig ismer engem, az tudja rólam, hogy nekem soha nem fájt egy szenvedés, egy isteni vagy emberi büntetés, amire éreztem, hogy rászolgáltam. Így van most is, nekem nem az fájt, hogy megbüntettek, de végtelenül elkéserít, hogy hivatalos személyiségek is elvesztik objektivitásukat. Csak egy példát hozok fel: a vádiratból láttam, hogy én kegyetlen természetű vagyok és hogy nincs bennem semmi altruista érzés. Ez ellen tiltakoznom kellett, akik engem ismertek, tudják, hogy ez egy durva tévedés. Akik ismerik temperamentumomat, azok megértik az izgalmat. A budapesti rendőrség nem látta célszerűnek annak közlését, hogy a lehetőség fennáll, hogy a jelzett helységet annak idején kibéreltem. Három magasrangú szakember szerint 5 m. magas a töltése, 8 m. magas a hid, a kanyarulat pedig éles. Az elnök ur kérdésére, hogy mi ok a kanyarodási nagy Rádus, nem tudnak válaszolni. Egyetlen adat sem helyes. A turbinámra sem voltak a pszichiaterek nyolc hónapig kíváncsiak, de minden papirosszeletet is összegyűjtötték ellenem. Nem az a fontos, amit itt csináltak, hanem a letartóztatásom előtti cselekményeim. No meg egyet a sok közül, de ez igen jellemző a professzorokra. Tudnotok kell, hogy éjjel-nappal őt állt ajtóim előtt, minden két percben benéz. Tehát februári tüzesetnél én megvártam a katonát s tudtam, hogy jönnek az edényért, tehát tüzet csináltam, mert ugy is kell az edényért az örnek... Ilyenek és ehhez hasonlókat engem roppant bántanak.

1. Mivel? Mi hasznom lehet belőle, nem az érdekli a nyilvánosságot, hanem ami a letartóztatásom előtt történt. Gyermekeim! En nem tudom már, hogy mit és mivel szimulálok, én vagyok a legboldogabb ember, ha legalább most egészséges vagyok, de épp ezt nem tudom. Ugyan ezt mondtam már rég a Professzor urnak is.

2. Fejedhetetlen jóságos ártatlan szíveim, azok az emberek tehát, akik csak a merénylet óta ismernek, haragból, gyűlöletből, öntudatlanul is elvesztették objektivitásukat. Könnyűgörm hozzatok ti, akik ismertétek szíveimet, szeretetből és ragaszkodásból, nehogy elveszítsetek javamra objektivitástokat. Hanem itélkeztek felettem. Az ítéletek maradjon ti tok, velem se közöljétek, zárjátok örök titokként szívetekbe. En látom akkor is, tudom máris előre, ez ad nekem nyugtot, ez ad nekem elégtételt és ez ad nekem erőt, hogy rendíthetetlenül küzdjek kitűzött céloom felé, ami jönni fog, mert jönni kell buzgó imádság epedez százezek ajakán. Amen“.

— Skót munkanélküliek éhségmenete tart London felé. Londonból jelentik: 330 skót munkanélküli éhségmenetbe szerveződött s menetük elindult az angol főváros felé. Arra számítanak, hogy a több mint ötszáz kilométeres utat egy hónap alatt megtehetik s a jövő hó vége felé Londonba érkehetnek. A munkanélküliek a parlament elé akarnak vonulni Londonban, hogy a törvényhozók vegyék tudomásul helyzetükről.

Ros Hasana közeledik

Váltsa meg új évi üdvözlését a Keren Kajemeth utján.

Megtakarít posta és névjegyköltséget.

Ezt az üdvözlést az Uj Kelet roshasanaiban, amelyben az üdvözlések közölve lesznek minden rokona, ismerősre, üzletfele elolvassa. Nincs gondja tehát arra, hogy nem felejtette ki valakit.

Mindezen felül még Palesztina földjének megváltásához is hozzájárul.

Anilin-festékek

orig. I. G. Farbenindustrie (vorm. Meister-Lucius) gyártmányok nagybani eladása.

Ullmann József & Fia

Vegyiáru Import Oradea. Telefon 677.

A kormány

M
fi
s
k

Bucuresti-Bu

(Az Uj Kelet miniszter tanácsa kénytelen mi apparátustól. Az állami csökken, hogy jó lejt igénylő fedezi. Az any hónapra rendkívül nagy kölcsönökből kénytelen s ha er egy egyszerű Mjutan pedig kivülről jövő nem igen szá ügyminiszter sokat oltan az állam bevé

Ne
16

Az első kisban az a szennyjavaslat a kormányt a zetések az i sítsa. Ez a ja ra kvázi meg a kötelezettség zesse, nemcsak és nyugdíjasok ellenkezést, há párt vezetőség re talált. A p legutóbbi min erre a tisztvis dolatát, de ez ra talált. Nem új áldozati ad selői fizetések

Tegnap déle niszterközi Vida, Mihalea ru vettek rész ferált a költs tatott arra, van olyan in részről növelj részről pedig E célból — m natus már me tot az indire másik javasla kálásának le z i értekezlet rekt adók fe miniszterelnök emelés leheté az országban, hogy leszálit ket és nyugd don, hogy a hagyják, a n progresszív k terjedő áldoz ges kulcsot a ja megállapít

A nyugdíj módjára egy Tegnap délut küldöttsége L arra kérték, nyugdíjakat Mironescu az hatja ki mi tanács nem ó ról. A nyug hogy ők önk díjak ötszáz kormány az százezes n nyugdíjas de pénzügymin hogy a tíz, jak kifizetés azonnal kez

A pénzügy előrelátható tel kísérlete külföldi tár tes, hogy a

A kormány lemondott az indirekt adók felemeléséről

Mironescu redukálta a tisztviselői fizetéseket, kiegyezett a nyugdíjásokkal és 200 millió svájci frankos kölcsönről tárgyal

Egyelőre nem lesz tisztviselő-leépítés

Bucaresti-Bukarest, szeptember 27. (Az Uj Kelet tud.) Mironescu pénzügyminiszter tragikusan nagy nehézségekkel kénytelen megküzdeni, hogy az állam apparátust megmentse az összeomlásától. Az állami inkasszó olyan mélyre esökkent, hogy a havi 1 milliárd 200 millió lejt igénylő személyi kiadásokat sem fedezi. Az anyagi kiadásokat hónapról hónapra rendkívül pénzforrásokból és kölcsönökből kénytelen fedezni a kormány s ha erre nincs meg a lehetőség, egyszerűen nem fizeti a szállítókat. Műtán pedig kölcsönlehetőségekre és kívülről jövő pénzügyi támogatásokra nem igen számíthat az ország, a pénzügyminiszter igyekszik az állami kiadásokat olyan nivóra leszállítani, amint az állam bevételei jelenleg mozognak.

Nem csökkentik a tisztviselők számát

Az első kísérletezés ebben az irányban az a szenátusban megszavazott törvényjavaslat volt, amely felhatalmazta a kormányt arra, hogy a tisztviselői fizetéseket az inkasszó arányában folyósítsa. Ez a javaslat, amely márc. 10. napra kvázi megszüntette az államnak azt a kötelezettségét, hogy a tisztviselőit fizesse, nemcsak az érdekelt tisztviselők és nyugdíjasok között váltott ki heves ellenkezést, hanem a nemzeti pártvezetőségén belül is nagy ellenzékereket talált. A pénzügyminiszter az egyik legutóbbi minisztertanácson felvetette erre a tisztviselők redukálásának gondolatát, de ez ugyancsak visszautasításra talált. Nem maradt más hátra, mint új áldozati adót alkalmazni a köztisztviselői fizetésekre és nyugdíjakra.

Tegnap délelőtt ebben a kérdésben miniszterközi értekezlet volt, amelyen Vaida, Mihailache, Mironescu és Madgearu vettek részt. A pénzügyminiszter referált a költségvetési helyzetről s rámutatott arra, hogy feltétlenül szükség van olyan intézkedésekre, amelyek egyrészt növeljék az állam bevételeit, másrészt pedig csökkentik a kiadásokat. E célból — mondotta Mironescu — a szenátus már meg is szavazott egy javaslatot az indirekt adók felemeléséről, egy másik javaslatot pedig a fizetések redukálásának lehetőségéről. A miniszterközi értekezlet nem járult hozzá az indirekt adók felemeléséhez, miután Vaida miniszterelnök leszögezte, hogy az adóemelés lehetetlen atmoszférát teremtene az országban. Erre aztán elhatározták, hogy leszállítják a tisztviselői fizetéseket és nyugdíjakat, még pedig oly módon, hogy a kisfizetéseket érintetlenül hagyják, a nagyobb fizetésekre pedig progresszív kulcs szerint 15 százalékgig terjedő áldozati adót vetnek ki. A végleges kulcsot a pénzügyminisztérium fogja megállapítani.

Kiegyezés a nyugdíjasokkal

A nyugdíjasokkal szabályszerű adós módjára egyezett ki a pénzügyminiszter. Tegnap délután a nyugdíjasoknak egy küldöttsége kereste fel Mironescut, akit arra kértek, hogy a szeptember havi nyugdíjakat haladéktalanul utalja ki. Mironescu azt válaszolta, hogy nem utalhatja ki mindaddig, amíg a minisztertanács nem dönt az áldozati adó kulcsáról. A nyugdíjasok erre kijelentették, hogy ők önként hozzájárulnak a nyugdíjak ötszázalékos redukálásához, ha a kormány azonnal fizet. Mironescu tizszázalékos redukciót kért, amibe a nyugdíjas delegáció bele is ment. Erre a pénzügyminiszter azonnal intézkedett, hogy a tizszázalékos redukált nyugdíjak kifizetése az egész ország területén azonnal kezdődjék meg.

Ujabb külföldi kölcsön

A pénzügyminiszter a közeli hónapok előrelátható nehézségeire való tekintettel kísérletet tett arra is, hogy újabb külföldi támogatást szerezzen. Ismeretes, hogy a szerződés értelmében svájci

ci bankszövetség által augusztus 15-én folyósított 50 millió svájci frankos kölcsön a szerződés értelmében 70 millió frankra emehető fel. Ez lebben körülbelül 650 millió lejes újabb kölcsönnek felel meg. A kölcsönt a bankkorzocium két és fél évre, vagyis 1935 március 15-iki lejáratával folyósította, de fenntartotta magának a jogot, hogy október elsejéig egy rövidebb lejáratú terminust állapítson meg. Ennek alapján a Cassa Padurilor, amelynek nevére a kölcsönterre azonban a konverziós tárgyalások

kötötték, még augusztusban egy 50 millió frankról szóló másfél hónapra kiállított váltót küldött a svájci bankoknak, azzal, hogy ennek lejáratkor, október elsején ki fogják állítani a végleges váltót.

A pénzügyminiszter szeretne volna másfél hónap alatt az Argetoianu által rendkívül súlyos feltételek mellett kötött 150 millió francia frankos kincstári kölcsön feltételeit megváltoztatni, Padurilor, amelynek nevére a konverziós tárgyalások

és a szakértők látogatása miatt nem volt ideje. Ezért most Mironescu azt kérte a svájci bankkorzociumtól, hogy a gondokozási időt 1933 január elsejéig hosszabbítsák meg s csak ezután döntenek a svájci kölcsön végleges lejáratáról.

70 millió helyett 200

Ezalatt Mironescu igyekezni fog megjavítani az Argetoianu kölcsön feltételeit s ha ez nem sikerülne, egy pénzügyminiszter kéri fogja a svájci bankokat, hogy ne 70, hanem 200 millió frankra (6 és félmilliárd) emeljék fel a kölcsönt. Ebből a kormány kifizetné a 150 millió francia frankos párizsi kölcsönt, a maradék összeget pedig a kincstár céljaira fogják felhasználni. A Cassa Padurilor helyett a Monopol zsróját ajánlja fel a megnagyobbított kölcsön garatálására a kormány. A Banca Nationala levelet intézett a pénzügyminisztériumhoz, amelyben lemond az állam javára a neki bonifikált 2 százalékos közvetítési jutalékról. Ilyen körülmények között a svájci kölcsön után mindössze 4 és egynegyed százalékos kamatot fizetne az állam, ami a mai viszonyok között feltétlenül kedvező és előnyös.

Rothermere lord visszavonul a politikától

Uj vezetés alá kerül a Daily Mail sajtókoncern

London, szeptember 27. Az Evening Standard jelentése szerint Rothermere lord, a Daily Mail tulajdonosa elhatározta, hogy teljesen visszavonul a politikától és a jövőben csak magánügyeinek fog élni. A lord jelenleg 64 esztendőes egészségi állapota sem a legjobb. Valószínű fia, Harmworth viscounte veszi át a hatalmas vállalat vezetését.

A rendszerint jól informált Evening Standard híre Magyarországon nagy megdöbbenést keltett. Ha Rothermere lord valóban visszavonul a magánéletbe, ugye ez pótolhatatlan veszteséget jelent Magyarországra szempontjából. Rothermere lord vezetés alatt áll tudvalevően a világ legnagyobb sajtókoncernje. Nemcsak a Daily Mailnek, amely naponta több mint kétfélmillió példányban jelenik meg, hanem sokszáz újságnak a tulajdonosa.

Ezeknek a lapoknak a hasábjain a magyar ügy sok megértésre talált. Ismeretes, hogy Rothermere lord volt az, aki néhány évvel ezelőtt nagyszabású propagandát indított a trianoni békeszerződés revíziója érdekében. Ez a propaganda az egész világ figyelmét felhívta a trianoni békeszerződés súlyos rendelkezésére. Főként az angol közvéleményt sikerült Rothermere lordnak magyarbarát irányban befolyásolnia.

Hosszu időn keresztül Rothermere lord volt a magyarországi közvélemény szemében a mentőangyal. Később a lord meglehetősen konfliktusba keveredett Bethlen kormányával, amennyiben több üzenetében a titkos választójog bevezetését és demokratikus reformokat sürgette. Emiatt a Bethlenhez közelálló sajtó már nem

ünnepelte annyira a lordot, mint azelőtt, de a közvélemény szemében továbbra is a magyar nemzet igazi és őszinte barátjának maradt. Emlékeztetés az a nemrégiben kipattant botrány is, hogy illetékes magyar tényezők még a magyar koronát is felajánlották Rothermere lordnak, aki azonban ezt az ajánlatot egyáltalában nem vette komolyan.

Hogy Rothermere lord visszavonulása után a vezetés alá álló sajtókoncern megőrizi azt az intenzív magyarbarátságot, amely az utóbbi időben áthatotta, nem lehet tudni. Lehet hogy igen, lehet hogy nem, hiszen a háború alatt és a háborút követő években éppen a Daily Mail volt az, amely a legvadabball uszított nemcsak Németország, hanem Magyarországra ellen is.

Altalános az izgalom a kolozsvári városházán a munkanélküli pótdadó megszavazása körül

A tanácsosok nem merik vállalni az új adók felelősségét. Dr. Deleu primár érkezését várják, hogy meghallgassák véleményét

Cluj-Kolozsvár, szeptember 28. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári városházán már régen nem éltek át olyan izgalmas napokat, mint most, amikor a munkanélküli pótdadó tárgyában egymást érik a megbeszélések. Ismeretes, hogy az interimár-bizottság által a munkanélküli segély problémájának megvizsgálására kiküldött bizottság által az összes gyűjtőmetódusokat alkalmatlanoknak találta és

tervezetet dolgozott ki, mely szerint a munkanélküli segélyalapot városi pótdadóból lehetne inkasszálni. Ez a pótdadó 2 százalékkal a házadót, másfél százalékkal a kereskedői forgalmi adót és egy százalékkal a szabadfoglalkozásuk adóját terhelné. Az interimár-bizottságban egészen ellentétes vélemények uralkodnak a pótdadó ügyében. A tegnapi tanácsülésen a tanácsosoknak egyrésze nem is je-

lent meg, ezzel is dokumentálva, hogy a lakossággal szemben nem vállalják egy új adó felelősségét.

most, amikor a súlyos deficittel küzdő kincstár sem mer adóemeléssel jönni. Sőt, az állam éppen az adók minimális redukciójával kezdte programjának megvalósítását.

A tegnapi tanácsülésen Tuffli Richard volt alpolgármester fejtette ki, hogy a háztulajdonosokat, akiket a konverzió alá nem eső kölcsönök és jelentékeny adóterhel, nem lehet újabb kétszázalékos pótdadóval sújtani. A pangó kereskedelem pedig nem is bírná el az újabb adót és a várost már a behajtásnál súlyos nehézségek érnék, mert már nincs is mit behajtani a kereskedőkön. A szabadfoglalkozásuknál az állam éppen minimális adóleszállítást tervez,

furcsa volna tehát, hogy a városi tanács venné el azt, amit az állam ad.

A mai viszonyok mellett egyetlen városi tanácsos sem vállalhatja a felelősséget az új pótdadóért.

A városi tanács hétfőn nem is hozhatott végső határozatot az ügyben, mert dr. Deleu polgármester távollétében a tanács sem merete ezt a felelősséget teljes határozatot meghozni.

Viszont az is kétségtelen, hogy a munkanélküli segély megoldására nincs más kivezető út. Az izgalmas tanácskozásoknak tehát még nincsen vége és aligha is végződik hamar, mert

ennek a problémának megoldásához valószínűleg már a megválasztandó új tanács teljes plénuma lesz szükséges.

A városházán így idegesen várják a primár hazaérkezését, mert az ő döntése mindenképpen befolyásolni fogja az egész interimár-bizottságot határozatában.

Marad a teljes

terjedelmű 192 oldalas

SZINHÁZI ÉLET,
csak az ára lett olcsóbb:
Minden száma 20 lei

192 oldal, 32 oldalas gyermeklap, kotta és kézimunkamelléklet, rengeteg kép és háromfelvonásos darabmelléklet.

Megkezdődik a heti számban a Miss Magyarország verseny. Intim Pista regénye indul: „A primadonna kedvence”. Hatvany bárónő leszerződött, hetenként tudósít. Uj pályázat: „A dolgozó nő sexappealja”. Darabmelléklet „Emmy”. A Vig-színház nagyszerű színműve. Kottasláger. A világhíres „Reaching for the moon” és sok más szenzáció.

Ára 20 lei. Előfizetés egynegyed évre 250 lei. Mindenütt kapható

Főbizománys PALLAS lapterjesztő CLUJ

Nahum Szokolov:

„Nincs megindítóbb annál, mint az, hogy a zsidó nép szegényei gyarapítják nemzeti alapjainkat, míg gazdagaink vízben hagynak bennünket“

Szokolov nyilatkozata a zsidó nép helyzetéről, a cionista mozgalomról és Palesztináról

London, szeptember 27. Nachum Szokolov, a Jewish Agency és a Cionista Világ szervezetének elnöke feltűnő nyilatkozatot adott a napokban a sajtónak, amely az európai és amerikai zsidó lapokon kívül számos világnyelvben is megjelent.

A jövő a miénk

— A cionizmus — mondotta Szokolov — tízezrek számára jelent ma megmentést, a jövőben pedig százezrek megmentését fogja jelenteni. Kétkedés és türelmetlenség politikájával azonban nem lehet előbbre jutni. Csak kemény, alapos munka hozhat eredményt. Valóságos heroizmus nyilatkozik meg az anyagi áldozatokra való készségben. Semmi okunk sincs kétkedésre. Csak azért ingadozni és félrehúzódni a zsidó Palesztina megvalósításának munkájától, mert ez a megvalósítás csak fokozatosan érhető el, igen ócska kimagyarázása az indolenciának. A remények és a martírium évszázadaihoz mérten nem bir nagy jelentőséggel egy vagy két évtized. A jövő azoké, akik tudnak dolgozni és tudnak várni: a jövő a miénk.

— A cionizmus a zsidó nép gazdasági és morális megváltását akarja egyedül méltó válaszként adni az elnyomatási tendenciákra kifelé és a feloldási tendenciákra befelé. Egyedül a cionizmusban testvérek Izrael összes gyermekei. Mi utban vagyunk Cion felé és Nagybritániának segítőnek kell lennie ezen az uton. Nagybritániát azonban csak tényekkel, csak szisztematikus munkával, szívóssággal és odaadással lehet befolyásolni. Az érvelés minden más módszere sikertelenségre van ítélve. Előbb-utóbb Angliának teljes egészében magáévá kell tennie a cionista politikát. Mielőtt azonban ez a kérdés döntés elé kerül, a megoldandó probléma az, hogy az egész zsidó nép fogadja el és tegye magáévá a cionista politikát.

A galuth és Palesztina

A diaszpóra zsidóságának helyzetéről a következőket mondotta Szokolov:

— Közép- és Kelet-Európa néhány országában középosztályunk teljesen kolonizációra jutott. Zsidó munkások, akik normális viszonyok között is nehezen tengettek most a nyomor legmélyebb fokára süllyedtek. A zsidó jótékonyosság a mai viszonyok között nincs abban a helyzetben, hogy az egyre elhatalmasodó elszegényedéssel szembeszálljon. Emellett pedig nem szabad figyelmen kívül hagyni a zsidó üldözöttségnek új hullámzását.

A diaszpóra gazdasági nyomorúságával és stagnálásával Palesztina fejlődését állította szembe Szokolov és a következőket mondotta:

— Hamis dolog a Zsidó Nemzeti Ott hon sikerét, mai tökéletlen helyzetében is meg nem állapítani. Keserűséggel látjuk, hogy fiatal és erős pionirjaink ezrei bizonytalanságban, morális anyagi nyomorban tengődve, kell, hogy várjanak, amíg rájuk kerül a sor, hogy egyedül menedékhelyükre, reményeik egyetlen kikötőjébe jussanak. A zsidó középosztály hozzátartozóinak helyzete az egyes országokban, — ahol elmerülésre vannak itélve, mialatt a Zsidó Nemzeti Otthon fejlődése számára hasznosokká lehetnének, Palesztinában alkotó ipari tényezőkké válhatnának és emellett csökkentenék szülőországuk veszedelmes összetörölődését, — fel kell, hogy rázzon bennünket közönyünkben. A pionirok kivándorlása mellett nagyfontossággal bír számunkra a zsidó középosztály hozzátartozói telepítésének problémája. A két feladatot és problémát nem szabad különválasztanunk. Sokkal több földre van szükségünk, mint amennyi ma rendelkezésünkre áll. Anélkül, hogy bárkit is kiemelnénk tulajdonából, hanem ellenkezőleg mindenki hasznára sok új telepet, új várost és ipart állíthatnánk ma fel Palesztinában. Munkánk által gyökerestől újjáépíthetjük Palesztinát. **Előítéletek ellen a legjobb eszköz a munka és a teljesítmény.**

A cionizmus párttagozódására vonat-

kozólag Szokolov a következőket jelentette ki:

A pártok

— A diaszpóra zsidóságának gazdasági, földrajzi, nevelési és lélektani differenciálódása a cionista koncepció mélyenszántó megkülönböztetését eredményezte. Ez a szétdarabolás igen károsan befolyásolja a szervezet akcióerejét és szolidaritását és állandó politikai mozgásban és taktikai teljesítmények forgatagában tartja a mozgalmat. Másrésztől nézve azonban ez a sorsa minden nagy igazságnak az emberiség történetében. A tökéletes idealista csak akkor jön, amikor az első idealnak már sok és különböző módon ellentmondó interpretációt adtak. Csak egy szintetikus módon gondolkodó ember képes megkülönböztetni, melyik a cionizmusnak ama általános része, amelyet az összes pártok megtestesítenek. Tiszta Herzl-cionizmus nem létezik már, annak ellenére, hogy Herzl szelleme és módszerei képezik még ma a zsidó gondolkodás kovászát. Az eszmében Herzl cionizmusa az abszolút, a végső és a tökéletes szabadságot jelenti. A valóságban azonban a fejlődési folyamat salakját hordja magával. Mint minden történelmi mozgalomnak, gátlásokat kell leküzdenie.

Hol vannak a gazdagok?

Szokolov ezután rosszaságát fejezte ki a zsidóság tekintélyes részének a Palesztina-munkából való távolmaradása miatt. Az összes korlátozások ellenére is, nagy lépéseket tehetnénk előre, ha elegendő eszközök állnának rendelkezésünkre. Hogyan kritizálhatunk mi má sokat anticionista tendenciájukért és határozatlanságukért, amikor maga, a mi népünk áll távol az üggyől? A mi feladatunk sokkal nagyobb, semhogy azt a mai eszközök ki tudják elégíteni. Abszurdum az, hogy nemcionisták — mert anticionisták csak igen kevesen vannak — félreállanak és tétlenül nézik a mi erőfeszítéseinket.

— De nincs megindítóbb, mint az, hogy a szegények, a szűkölködők hozzájárulásával gyarapodnak nemzeti alapjaink, míg a gazdagok bennünket vízben hagynak. Eljön még az idő, amikor a zsidók százezerei fognak élni Palesztinában, nemzeti otthonukban, mint békés

A bukaresti iratok hiányában pár napon belül szabadlábba kerülnek a bélyeghamisítási botrány letartóztatottjai

Puscariu vizsgálóbíró sem kezdte meg a kihallgatásokat a bukaresti dosszié hiányában

Cluj-Kolozsvár, szeptember 27. (Az Uj Kelet tud.) Mint ahogy az Uj Kelet azt már megírta, a kolozsvári bélyeghamisítási panama vizsgálata szünetel, mert a bűnügy aktái még nem érkeztek meg Bukarestből. Az ügyészség a távollevő Pastia vizsgálóbíró helyett Puscariu vizsgálóbírot delegálta volna a bűnügy kivizsgálására, de az akták nélkül Puscariu sem tudta megkezdeni a kihallgatásokat. Három-négy napon belül viszont az ilfovi törvényszék által kimondott harmincnapos vizsgálati fogság lejár és így

a törvényszék kénytelen lesz a letartóztatottakat szabadlábba helyezni.

Az Uj Keletnek az az első értesülése, amely az érdekelt körben méltó fel-tűnést keltett és pedig, hogy a bűnügy aktái Bukarestben elvesztek, a jelek szerint teljes mértékben fennáll, mert azok az iratok nagyon valószínűen soha nem fognak Kolozsvárra megérkezni. A hozzátartozók és a védők körében így biztosra veszik, hogy a letartóztatottak a közeli napokban szabadlábba kerülnek.

Csütörtök délután mutatkozik be a Wiener Sportklub Kolozsváron

Csütörtök délután 5 órakor: Wiener Sport Club—Universitatea

Cluj-Kolozsvár, szeptember 27. (Az Uj Kelet tud.) Az őszi futballszezon legérdekesebb mérkőzése zajlik le csütörtök délután Kolozsváron. A Wiener Sport Club, az osztrák proficsapatok egyik leg-erősebb együttese, mely jelenleg az oszt-

rak bajnokság élén halad, ezúttal először játszik Kolozsváron, ahol az Universitatea együttese lesz az ellenfele. A Wiener Sport Club az utóbbi hónapokban óriási fejlődésen ment keresztül. Tréneré Édi Konhäuser, a sokszorosan válogatott volt osztrák kapus, akinek személye már garancia arra, hogy a csapat a legjobb kezekben van. Elsőrangú gárda jön a Wiener Sport Clubbal Kolozsvárra. Kapusa Franzl, sokszor válogatott, rajta kívül a csapatkeret Aigner, Purtz, Dumser, Schilling, Mahal, Oillwein, Gelbenegger, Spona, Semp, Pevni, Weber, Kesler, Hanel, Kellinger.

INGYEN KAP EGY SORSJEGYET

Minden új előfizető, aki egy negyedévi díj fejében 320 lejt pénztárunknál lefizet

Egy darab egynyolcad sorsjegyet

Aki egy félévi díj fejében 600 lejt fizet le pénztárunknál

Egy darab egynegyed sorsjegyet, vagy egynyolcad sorsjegy I. és II. osztályát

kapja

ajándék képen teljesen ingyen

Minden régi előfizető, aki egy félévre újítja meg egyszerre előfizetését és a 600 lejt közvetlenül kiadóhivatalunknak fizeti be

Egy darab egynyolcad sorsjegyet kap ajándékba

az Osztálysorsjáték okt. 19 és 20-iki húzására.

A sorsjegyek a Kereskedelmi Hitelintézet R. T. Cluj, szerencseszámai közül valók

és megbecsült polgárok és a hontalanságra süllyesztett diaszporabeli testvéreink kel ellentétben a béke és a haladás elemeit, a nemzeti felgyógyulás és stabilitás forrását fogják ott alkotni.

Ez a csapat az idei szezonban végigverte az egész európai kontinentet. A Hungáriát és a Ferencvárost nagy gól arannyal hengerelte le, északi turnéján a Gratz AC-ot 6:0-ra, Rotterdam válogatottját 6:1-re, a Hágai AC-ot 3:1-re, Hilversum AC-ot 7:2-re verte, a Kolozsváron is ismert svájci Young Fellows felett 7:0 arányban győzedelmeskedett. Bécsben a profiliga legelőkelőbb csapatait verte. A WAC-ot 3:0-ra, a Nicholsonsot 3:1-re, a Wackert 2:1-re győzte le ezidén és így került a profiliga élére.

Az Universitatea csütörtök délután már sokkal komolyabb formációban küzd, mint vasárnap és minden remény megvan arra, hogy méltó ellenfele lesz a nagyszerű osztrák együttesnek. Olyan küzdelemre van tehát kilátás, amelyben már régen nem volt része a kolozsvári közönségnek, különösen, amióta a magyar csapatok nem játszhatnak Erdélyben. Európa legnagyobb futballsportja ma kétségkívül a Meisl által dirigált osztrák futball és ennek egyik legjelesebb reprezentánsa küzd Kolozsváron az egyetemiek ellen. Csütörtökön előreláthatólag ismét óriási közönsége lesz a mérkőzésnek, ami megállapítható abból a nagy érdeklődésből is, mellyel Kolozsvár sportközönsége várja a bécsi együttest.

— Földrengés volt Törökországban. Belgrádból jelentik: A földrengést jelző intézet műszerei 450 kilométer távolságból szokatlanul heves földmozgást jeleztek. A rengés gócpontja a török területen lévő Demirkapu környékén volt. Az első jelentések nem számolnak be emberáldozatokról. A rengés érezhető volt Bulgáriában is.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Száz d

Ünnep

Bucuresti Uj Kelet példáját követve alitizáltak az ország... multatja fe... módon k... mánytól leg... Az alitizte... zódás ért... után földh... állam tarto... megváltani... években ez... végre, ezen... folyósított... terek és t... ma többsz... intervenció... Bukarestbe... vel próbál... kormányra...

A kiadó... ber 19-én... lönböző ny... országrésze... tok Olteniá... utnak. Kül... állapítottak... szekből ind... alitizáltak 40... osztották f... s naponta... A legnagyobb... rek csak ke... vettek magy... kerülték. n... lanságot id... rében. Éjje... meg, rende... tüzet is gy... időjárás ke... kellemes, k... szaka is.

Az olteni... logoltak n... 500 kilomét... nap lefolyá... sok érelmé... közvetlenül... lálkoztak a... gek. Egyesé... részéből au... de voltak a... és Beszaráb... ig. Legnagy... dott csupán... miatt nehez... szomjazniok

Chitlan... gyült össze... volna demo... gyalogolni... kilenc órak... közötték az... many meg... sát a fővár... is elindult... tek szövete... la—bukares... rendőrség... tett a felve... minden ese... sére. Rendő... száguton, a... tek előreh... tömegnek a... Grivitali k... vámnál azo... el a fővár... rendőrkves... hogy mond... ló felvonul... nem akarta... te velük, h... ezt akadály... lentette, h... a fővárosb... gyalog, szá... Hosszas tá... megengedte... várognak... csoportot r... calea Griv...

Százkilométereket gyalogoltak a nyugdíjas altisztek, hogy Bukarestben kiverkedjék igazságukat

Ünnepélyes esküt tettek zászlójukra, hogy addig nem mennek el a fővárosból, míg ügyüket el nem intézik

Bucuresti-Bukarest, szept. 27. (Az Uj Kelet tud.) Az amerikai veteránok példáját követve, a romániai nyugdíjas altisztek szövetsége elhatározta, hogy az ország minden részéből gyalog vonultatja fel tagjait a fővárosba és ily módon kísérel meg kicsikarni a kormánytól legális kivánságaik teljesítését. Az altisztek a hadsereggel kötött szerződés értelmében nyugdíjaztatásuk után földhöz juttatandók, vagy pedig az állam tartozik megfelelő pénzzsszeggel megváltani a kisajátítást. Az utóbbi években ezt a törvényt nem hajtották végre, ezen felül pedig a nyugdíjat sem folyósították rendesen. A volt őrmesterek és törzsőrmesterek, akiknek száma több százra rug, többszöri politikai intervenció után elhatározták, hogy a Bukarestbe gyaloglás heroikus eszközével próbálnak pressziót gyakorolni a kormányra.

Kevés kenyér és gyümölcs

A kiadott utasítás szerint szeptember 19-én és 20-án indultak el a különböző nyugdíjas csoportok az egyes országrészekből. A legnagyobb csoportok Olteniából és a Bánáttól indultak utnak. Különböző találkozási pontokat állapítottak meg az azonos országrészekből induló csapatok számára. Az altisztek 40—50 kilométeres etappokra osztották fel a bukarestig vezető utat s naponta 8—9 kilométert gyalogoltak. A legnagyobb részét 48—55 éves emberek csak kevés kenyéret és gyümölcsöt vittek magukkal az utra. A falvakat elkerülték, nehogy a felvonulás nyugtalanságot idézzon elő a parasztság körében. Éjjel a szabad ég alatt háltak meg, rendszerint erdők mellett, ahol tüzet is gyújthattak. Szerencséjükre az időjárás kedvezett, az utóbbi napokban kellemes, langyos hőmérséklet volt északra is.

Az olteniaiak 210—250 kilométert gyalogoltak négy nap alatt. A bánátiak 500 kilométeres utat tettek meg hat-hét nap lefolyása alatt. Az előzetes utasítások értelmében Chitilán, a Bukarestet közvetlenül megelőző vasútállomáson találkoztak a különböző altiszti küldöttségek. Egyesek az ország távolabb fekvő részeiből autóbusszon és vonattal jöttek, de voltak olyanok is, akik Bukovinából és Besarabiából gyalogoltak le Chitilára. Legnagyobb részük arról panaszkodott csupán, hogy a falvak megkerülése miatt nehezen jutottak vízhez és így szomjazniok kellett.

„A bukaresti mars”

Chitilán több száz nyugdíjas altiszt gyűlt össze, akiknek együttesen kellett volna demonstratív felvonulásban begyalogolni a fővárosba. Hétfőn reggel kilenc órakor, az indulás pillanatában közölték az altisztekkel, hogy a kormány megtiltotta a felvonulás folytatását a fővárosba. A tömeg ennek ellenére is elindult Bukarest felé, élén az altisztek szövetségének zászlójával, a chitilán-bukaresti országúton. A bukaresti rendőrség széleskörű intézkedéseket tett a felvonulás megakadályozására és minden esetleges rendbontás megelőzésére. Rendőrsztagok cirkáltak az országúton, amelyek igyekeztek az altisztek előrehaladását megakadályozni. A tömegnek azonban sikerült egészen a Grivita külvárosig eljutni. A grivita várnál azonban két rendőrsztag zártá el a fővárosba vezető utat. Paximade rendőrvezető felhívta az altiszteket, hogy mondjanak le az egy tömegben való felvonulásról, midőn azonban ezek nem akartak tágitani, a vezető közölte velük, hogy minden erővel meg fogja akadályozni. A mars vezetője kijelentette, hogy éppoly békésen akarnak a fővárosba bevonulni mint eddig jöttek gyalog, száz kilométereken keresztül. Hosszas tárgyalások után a vezető megengedte, hogy kis csoportokban szivárognak be a fővárosba. Mindegyik csoportot rendőrtisztek vették körül. A calea Griviteien ezek gyűltek össze, a

tömeg lelkesen ünnepelte a bevonuló altiszteket.

A zászló eltűnik és előkerül

A „bukaresti mars” azzal végződött, hogy az „Arenele Romane” nevű arénában kongresszusra ültek össze a nyugdíjas altisztek. A kongresszus megkapó látványt nyújtott. Az idős embereket szemmel láthatóan megtörte a hosszú ut, ruhájuk rongyos volt és poros. A kongresszus megnyitása azonban már nem volt olyan imponáló, mint a felvonulás. A szónokok összevetkeztek azon, hogy ki beszéljen először, az elégedetlen altisztek pedig hangosan tiltakoztak ez ellen. Az improvizált szövegre lépő szónokokat sorra lehurrogták. Azon kérdés körül, hogy az országban működő különböző altiszti szövetségek egységes szervezetbe tömörüljenek-e, csaknem botrány támadt. Végül elhatározták, hogy megesküsznek a zászló

szus megnyitása azonban már nem volt olyan imponáló, mint a felvonulás. A szónokok összevetkeztek azon, hogy ki beszéljen először, az elégedetlen altisztek pedig hangosan tiltakoztak ez ellen. Az improvizált szövegre lépő szónokokat sorra lehurrogták. Azon kérdés körül, hogy az országban működő különböző altiszti szövetségek egységes szervezetbe tömörüljenek-e, csaknem botrány támadt. Végül elhatározták, hogy megesküsznek a zászló

HASZNOS TUDNI,

hogy Schmidhauer

természetes

Izmandi

késérővizében a természetnek hatalmas gyógyító ereje érvényesül. Utasítás minden palackhoz mellékelve. Kapható mindenütt!

vetség zászlójára, hogy addig nem mennek el Bukarestből, amíg ügyük igazságát el nem ismerik. A zászló azonban nem volt seholsem található. Csapatokat küldtek ki a zászló felkutatására és az egyik delegációnak sikerült egy óra múlva valahonnan előkeríteni. Midőn a zászlót felmutatták, a tömeg valóságos örömmel kezdett. Ezután levett kalappal elmondották az ünnepélyes esküformulát.

A legmesszebbmenő centralizációt valósítja meg a német kormány közigazgatási reformtervezete

Az új tervezet meg akarja szüntetni a birodalom federalisztikus jellegét. Fennáll a porosz tartománygyűlés feloszlásának veszélye is. Éhségfelvonulásra készülnek a hadirokkantak

Berlin, szept. 27. A birodalmi kormány közigazgatási programot dolgozott ki. A tervezet egyelőre szigorúan titokban tartják, de annyi máris kiszivárgott, hogy a reform a legmesszebbmenő centralizációt kívánja megvalósítani. Ugy tudják, hogy az új alkotmány ki fogja küszöbölni a birodalom és az egyes államok federalisztikus rendszerét. Poroszországban — a kulturális és a pénzügyi igazgatás kivételével a többi igazgatási ágak egész szervezetét be fogják olvasztani a birodalmi kormányzásba s a birodalmi kancellár egyúttal Poroszország miniszterelnöki méltóságát is viselni fogja. A

program végrehajtása legalább egy évbe telik.

Ezzel kapcsolatosan jelentik azt is, hogy a poroszországi kormánybiztosi kabinet nem hajlandó végrehajtani a tartománygyűlésnek a lapbetiltások feloldására és dr. Melcher rendőrfőnök állásától leendő felfüggesztésére vonatkozólag hozott határozatait. Fennáll a porosz tartománygyűlés feloszlásának lehetősége a konfliktus kieleződése miatt.

Berlin, szept. 27. A hadirokkantak hadiövezetek és hadiárvaik a szükségrendeletek feloldása érdekében távira-

tot intéztek Hindenburg elnökhöz. A weszfáliai és sziléziai csoportok elhatározták, hogy küzdelmük hiábavalósága esetén éhségfelvonulást rendeznek Berlinbe. Egyidejű jelentés szerint Braun báró birodalmi miniszter Münchenben ismertette a birodalmi kormány mezőgazdaság-védelmi tervezetét, amely az agrárkölcsonök kamatleszállításán s az élőállatok, gyümölcs, vaj, sajt, stb. import-kontingentálásán épül fel. Hindenburg elnök közelebből aláírja az életbe léptető rendeletet s az intézkedések két héten belül érvénybe lépnek.

Titulescu sértődése meggyöngítette Románia sánszait a genfi tárgyalásokon

Titulescu London nevezetességét mutogatja az angol fővárosban tartózkodó Mihály trónörökösnek

Bucuresti-Bukarest, szept. 27. (Az Uj Kelet tud.) A kormány és Titulescu közötti konfliktus nagy visszhangra talált a külföldi sajtóban is. A londoni követ intranzigens magatartásával rendkívül súlyos helyzetbe hozta a kormányt és lényegesen gyöngítette az erejét annak az akciónak, amelyet Románia Genfben egy elfogadható orosz-román megegyezési platform elérése esetében indított. Romániát amúgy is kellemetlen helyzetbe hozta az, hogy úgy Lengyelország, mint Franciaország cserbenhagyták s a bajt csak tetézi, hogy az, aki tíz év óta ténylegesen irányítja Románia külpolitikáját, országvilág előtt megtagadja a közösséget a kormány álláspontjával.

A vasárnapi miniszterközi értekezleten, amelyen Maniu elnököt, éppen ezért elhatározták, hogy megvonják Titulescutól a genfi delegáció vezetői megbízatását és elküldik Londonba azon a címen, hogy az angol fővárosban tartózkodik pillanatnyilag Mihály trónörökös is. Titulescu végrehajtotta az utasítást, előbb azonban intervjút helyezt el a Neue Freie Presseben, amelyben kifejtette az ő külön álláspontját. „Nincs román — mondotta, — aki nálam jobban kívánná az orosz-román kapcsolatokat megszilárdítását. Egy megnemtamadási szerződéshez azonban két ország szükséges. Az én véleményem szerint a Kellogg-Briand paktum elegendő garanciát nyújt, mert ha nem, úgy minden más szerződés is csak értéktelen papiros.

Az ellenzéki pártok egy része természetesen örül a konfliktusnak. Iorga

lapja például azt írta, hogy Titulescu állásfoglalása döntő hatással lesz a Vaida-kormány sorsára. A nemzeti pártok vezetői Lupta erre megjegyzi, hogy a Vaida-kormány nem afféle kabinet, mint amilyen a Iorgaé volt. Iorgát egyébként is könnyen csalódás érheti,

mert megtörténhetik, hogy rövidesen találkozhatik Titulescuvval, mint egy nemzeti pártvezetői kormány tagjával. Bucuresti-Bukarest, szept. 27. Madgearu és Lugojanu, a genfi román delegáció vezetői, ma éjszaka megérkeztek Genfben.

Ujra tárgyalják a francia-orosz megnemtamadási szerződést

Genf, szeptember 27. A francia-orosz megnemtamadási szerződés ügyében ujra megkezdődtek a tárgyalások. Beavattottak értesülései szerint egyelőre a szerződés aláírása még nem áll küszöbön. Emiatt valószínű, hogy a lengyel-orosz szerződés

lengyel részről történő ratifikációáig is még hosszabb idő fog eltelni. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy a román-orosz megnemtamadási szerződés kötésére irányuló tárgyalások ezidőszert Genfben még nem indultak meg.

Tessitori Nóra második szabadtéri előadása. Tessitori Nóra, a kiváló és népszerű előadóművész október 2-án, vasárnap délután 4 órakor tartja meg második szabadtéri előadását. Tessitori Nóra első, augusztus 29-ji szabadtéri előadástétele olyan forró sikerű volt, hogy tömegesen nyilvánult meg a közönség részéről az az óhaj, hogy művészi életvezetékben gazdag előadását ismétlje meg. Az október 2-i előadását is a Farkas uccai ref. kollégium hangulatos udvarán tartja meg. A hatalmas udvar nyugati szárnyában felépített görög oszlopsorra monumentálissá emelt színpaddal olyan hatást tesz ez az archaikus szépségű udvar, mint egy szabadegyalatti templom. Impozánsabb, lélekemelőbb környezetet, a versek életrekeltesének titokzatos misztériumához elképzelni sem lehet. Tessitori Nóra október második előadásának

műsora felerészben új s így azok számára is új élményhatása lesz, akik multkori szabadtéri előadásában már gyönyörködtek. A művész nő a versek egy részét ismét hárfakiséret mellett adja elő. Tessitori Nóra vasárnapi előadását azért tüzte ki délutánra, hogy módot és alkalmat adjon a tanulóifjúságnak szabadtéri előadásának meghallgatására. A kolozsvári magyar iskolák igazgatói és tanárai a legnagyobb lelkesedéssel karolták fel a Tessitori Nóra ifjusági előadásának gondolatát s éppen ezért külsőségeiben is ünnepi esemény lesz az október 2-i, amelyen az új, a fiatal generáció egygyeorr a költészet varázsában Kolozsvár magyar társadalmának intelligenciájával. A vasárnap délutáni Tessitori előadásra a számított jegyeket elővételben árusítja Le-page főtéri könyvkereskedése. A jegyek ára: 40, 30 és 20 lej, plusz taxa.

A „TRANSILVANIA“ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

VOLT SZÁSZ ÖDÖN R. T. Cluj, Strada Universității (Egyetem u.) 3.
Románia legnagyobb posztó, bélésszű és szabókellékek áruházának

szenzációsan olcsó elárúsítása mai nappal megkezdődött.

Oriási választék **eredeti angol**, valamint belföldi **legjobb márkájú férfiruha, falóruha és télikabát szövetekben.** — Külön figyelmet érdemelnek sötétkék és fekete férfiruha és kabát anyagaink, melyeknek minőségéért cégünk garántál. — **Vételkötelezettség nincs!!**

Saját érdekében tekintse meg raktárunkat és győződjön meg áraink olcsóságáról.

Greta Garbo a római gettóban komédiás bódében mutogatja magát

H. R. Knickerbocker cikke az olasz munkásviszonyokról és Rossoniról a fasiszta munkásvezérrel

Róma, szept. 27. Gréta Garbo még csak nem is olyan régen szerződést írt alá, amely számára heti 12 ezer 500 dollár fizetést biztosított. Ma ugyanez a Gréta Garbo Rómában látható 3 és 2 cent belépődíj mellett. Háromévtől felnőttek, kettőtől gyermekek. A Tiber tulsó partján, az egykori gettóban, Trastevereben mutogatja magát, főleg munkásoknak. A munkások nagy ügyet csináltak belőle. A helyiséget transzparensokkal és lombokkal díszítették, természetesen a fasiszta jelvények sem hiányoztak, az új rezsim szimbóluma. A helyiség előtt pedig könnyű olasz borokat árúsítottak, hogy feledjék az általános gazdasági depressziót.

Kíváncsi voltam, vajon faszizmus alatt, az általános krízis közepette az olasz munkásnak milyen a helyzete?

Zsidó varrónők

A város legszegényebb része: Trastevere, ahol mint említettem, egykor a római gettó állott. Benéztem egy munkáslakásba, ahol két zsidó varrónő dolgozott. Gyöngye világítás mellett, gyilkos hőségben.

— Mennyit keres naponta?

Az egyik asszony fáradtan, mosolyogva válaszolt:

— Egyszer töbet, máskor kevesebbet. Attól függ, mennyi a munkánk és mennyire bírjuk erővel. Átlag keresünk 40 lírát naponta.

A zsidó asszonyok elmondották még, hogy külön szerencse, ha munkájuk van. Egy vállalkozó foglalkoztatja őket, de neki sincs állandó megbízatása ruhák szállítására. A legjobb hétnek eddig egy év óta az számított, amikor öt napot dolgoztak.

Mit mond a soffőr?

A soffőr a következőket mondotta: — Én naponta 50—60 lírát keresek átlagban. Az autó nem az enyém. Mi soffőrök napi néhány líráért béreljük a kocsit, magunk veszünk benzint és felelünk természetesen a gummiért és a kocsit esetleges hibájáért.

A napszámosok, akik Róma városának 15 éves tervgazdaságában vannak elfoglalva, naponta 20 lírát keresnek. Nem nagy összeg, de örülnek ennek is, főleg azért, mert a munka tartósan ígérkezik.

Nem állottam meg a munkásoknál, hanem benéztem azokba a vendéglőkbe és brassériákba, ahol a proletárok étkeznek. 4—5 líráért nagyon jó menüt kapnak hussal, levessel, spaghetivel. De lehet kapni „kevésbé finom“ lokálokban ennek az összegnek a feléért is. A lakás hónaponta 85 líra (680—700 lej). A keresetből tehát, józan beosztás mellett valamit meg is lehet takarítani.

Ezek természetesen csak futó benyomások, bizonyító erővel nem bírnak, de nagyon jó anyag a dolgok megértéséhez.

Edmondo Rossoni

A munkásság élén Itáliában Edmondo Rossoni áll. Igazi munkásvezér: ezt a pozícióját kétségbe senki sem vonhatja. Mussolini az egyedüli, aki kriti-

kát gyakorolhat munkássága fölött. Tizennyolc évvel ezelőtt szindikalista újságíró volt és radikális szakszervezeti organizátor Amerikában. Ma az olasz munkás-osztály elismert vezetője. Állami méltóságot is visel: nemrég kinevezték a miniszterelnökséghez alamtitkárnak.

Rossoninak a munkásság előtt nagy a népszerűsége és volt egy idő, amikor az emberek a fejüket csóválták, összegyűltek és kérdezték egymástól: vajon nem-e vetélytársa a ducenak.

Befolyása erősen növekedett. A „Baloldalt“ képviselte a pártban és baloldalisága miatt bizony jó néhány évvel ezelőtt el is vesztette pozícióját. Négy évig nem volt semmi hatásköre.

Aki Mussolininál is népszerűbb

Most megint a helyén van, sokkal erősebb pozícióban, mint valaha. Erőssége főleg az, hogy a fasiszta pártot munkásöntudattal telítette. Aki ma végig járja a munkásszervezeteket, az tudja leginkább méltányolni a vezérnek ezt a munkáját. Mussolini úgy látszik az újabb időkben ezt időszerűnek és helyesnek találja és ez volt az oka, hogy magához vette a legfontosabb és legfelelősebb munkakör be-

töltésére. Befolyása sokkal nagyobb, mint sok miniszteré.

Rossoni szívesen vállalta ezt a pozíciót, mert tudja, hogy nemcsak a fasiszta rendszernek használ vele, hanem a munkásságnak, amelyet megtarthat a régi keretek között és mégis telítheti őket a mai idők szellemével. Rossoni szindikalista gondolatot valósít meg, a melynek lényege, hogy a munkának a tőke fölé kell kerekednie. Amióta ezt a gondolatot és cselekedetet propagálja sokkal nagyobb a munkásság előtt a népszerűsége, mint Mussolininak. Természetesen a vállalkozók előtt ugyan ebben az arányban növekedett a hangulat ellene.

Ötthon

Rossoni már eddig is számos olyan törvényt és rendeletet dolgozott ki, amely a munkástömegek számára új jogokat biztosít. Megalapította a szindikalista szakszervezeteket és tervbe vette az egész olasz munkásságnak egy nagy szakszervezetbe való organizálását. Ezt azonban fasiszta kollegái megkontrázták. Addig intrikáltak ellene, a míg sikerült megváltoztatni törvénytervezetét. A változások lényegesekek, de az alap olyan, hogy azon mindig lehet újat és hasznosat építeni. Büszkén említi, hogy barátja Big Bill Haywoodnak, ki Amerikában megalapította az „International World Workers“ csoportot. 1910-ben ismerkedett meg vele Amerikában. Minthogy ő, Rossoni a nemzeti szindikalizmust propagálja, nem dolgozhattak együtt, de a barátság mind a mai napig fennmaradt közöttük. Öt évig dolgozott Amerikában az olasz munkásság szindikalista megszervezésén és ezt a munkáját ma is folytatja, természetesen nagyobb méretekben otthon és nagyon kényelmes viszonyok között.

nyelvoktatás. 7: Hangverseny. 11: Cigányzene.

Bécs. 12.40: Beethoven: D-moll szonáta 7.50: Hangverseny.

Berlin. 19.30: Verdi: Alarcosbál operája.

Frankfurt. 19: Mandolin zenekar. 19.45 Kleist: Az eltört korszó, vígjáték.

Heilsberg. 19: A Koch Róbert-ünnepély közvetítése. 19.45: Haydn-hangv.

Lipsee. 8.30: Hangjáték.

Stuttgart. 7.30: Donizetti: Az ezredleánya c. operája.

Varsó. 8: Népszerű zene.

Milánó. 8.30: Opera.

Pozsony. 6.15: Grammfón.

Brünn. 7: Fuvószene.

Stockholm. 10: Szór. zene.

Svájci Romand Adó. 9.10: Ének.

Svájci Aleman Adó. 8.30: Szoprán-ének és zongorahangv.

Dr. KULCSÁR ISTVÁN:

Bevezetés az individual pszichológiába

Tartalmi kivonata: Az ösember lélekismerete. — Az egyén, mint célirányított egység. — A szervek fogyatékosága. — A „fiziológias fogyatékoság“. — A „fogyatékoság létrejöttének tényezői“. — A fogyatékoság-érzés kompenzációja, a személyiség fejlődésvonala. — Az ideges jellem. — A tehetség. — Gyerekkori hibák. — Idegesség és elmebaj. — Elzártság és bűnözés. — Szexualitás problémája. — A kutúra. — Nevelés. — Az idegesség gyógyítása. — Önevelés. — Függelék: Az individualpszichológia története.

Ára 98 Lei. — Kapható az UJ KELET könyvostályában.

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vattagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelígés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Málnási természetes szénsav mélyen lezállított árban kapható. Radiana, Brasov, Str. Mihail Weiss 22.

Varrónő, elsőrangú francia. és angolmunkás vállalja nagyon olcsón a legkülönböző fazonok készítését, csakis saját lakásán: Calea Victoriei (Magyar u.) 139. Háttul az udvarban.

היה טורדא מוקשת שני מלמדים צעירים ריש ומומחים הווצאות רק להבחנים הכתוב: **Rendel Ernő, Turda**

Naponta frissen fejt kőser tehén- és bivalytej (házhoz szállítva is), valamint tejszín, tejföl, vaj és túró kapható Schwartz Ignác-nál, Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7. Ugyanott vegetárius koszt — kihordásra is — kapható. Csak megrendelésre.

Szerény igényű fiatal zsidó tanítónőt perfect német-román nyelvtudással keres falura zsidó földbirtokos család egy 8 éves és egy 4 éves kislány mellé, aki a német-román társalgás mellett a román elemi iskola II. osztályára való előkészítést is vállalná. Cim a kiadóhivatásban.

Állást kaphatnak

zsidó fiatalemberek a következő szakmákban:

- 2 mézárós és hentes,
- 1 pamut-gyapotáru,
- 1 rövidáru.

Jó futballisták fellétielleni előnyben részesülnek

Ajánlatot „Futballista“ jelige alatt az Uj Kelet kiadóhivatáiba.

2—3 urileány vagy uriember teljes elátást kaphat, Monostori ut 39. Deutsch.

Kiadó 40 méter hosszú cseréppel fedett szin 1500 m² méter területtel. Egy Wertheim-kassza eladó. Cim a kiadóban.

Elutazás miatt sürgősen eladó belvárostól öt percnire 3 szoba, konyhából álló családi ház. Forgalmos helyen van és üzletnek is rendkívül alkalmas. Vételár 130.000 lej. Trefort ucca 27.

Két pár ülés kiadó a Poale Cedek templomban, Értekezni Rosmannal, Egyetem ucca 5.

Alkalmazunk román, magyar, német levelezőt. Különösen a román nyelv tökéletes tudása feltétel. Kizárólag legelsőrangú munkaerők ajánlatát kérjük „Biztos állás“ jeligére R. Mossehoz Cluj.

WELLS H. G.

Minden kötet egész vászonban kötve, gyönyörű papírra nyomtatva, kötetenként 60 lej. 1. Anna Veronika. 2. Az istenek elede. 3. Kipps. 4. A láthatatlan ember. 5 és 6. William Clissold világa. 7. Mr. Polly lázadása. 8. Amikor az üstökös eljön. 9. Egyelőre. 10. Elet és kaland. 11 és 12. Tono Bungay. 13. Mr. Britling. 14. Csodálatos történetek. 15. Az álom. 16. Bealby. 17. Mr. Levis-ham és a szerelem. 18. A tengeri tündér. 19 és 20. A szenvedélyes barátok. Kapható az Uj Kelet könyvostályában összeg és portóköltség előzetes bekiütése utánvétellel.

— Katona sága előtt r kus járműve si osztálya k katonai és p zió alá veszi párokat. Ebl ugyanis ak rekvirási e torkerékpáro ellenőrzéseke revizióval. A autótulajdon figyelmét, h fenti időpon máveikkel, n lej pénzbünte nali hatállya délyeiket.

— A bikav ják átt lepit nyolországban ni a bikaviad rjában most ber 24-ér és bikaviadalt. t tiltakoztak a nyosság enge

A Repü lentik: Franc den amerikai nak nevezték lyel a női id ját 190 órai megjavították doár szerüen amennyiben g ágy volt, han nyív, puder, céljár sült c nyát és edess gukkal.

— Uj filmsz zella Werbezi r teténeknő i „Tizenhármán vigiáték női f sikerrel. Az u idényben bemu

— Miért éper kolozsvári zá ki árverését. ben felkértek után október napjára esik, ról az időpont zsidók, akik é lehetnek meg a

— A világ Wels: Nagy v lyett, könyvna képpel, 27,5 en lej, vászonkötés Kolozsvár, Vid tesen. Kérje a két LEPAGE-é

— Etvágytal nál, bérekedés anyagcserezava és bőrvizketés József“ keserü mor és a belek díja a tetest anyagoktól.

— Öngyilkos atól félt, hogy Bécsből jelentő lóstor csendes gustinus barátó gédia játszódot ter szerzetesi k két revolverlöve ler páter 25 é adminisztratív életét a kolosto Az utóbbi időb hogy a kolostor fog omlani. Ett a revolverhez.

— Uj mezőg sét vette terbe miniszter. Prág földmívelésügyi uj mezőgazdasá meglevő gazda nek leszállításá bonaintervenció koronáról 30 m Előkészületben és a rozsfesle gios üzletek rév Valószínű, hogy százalék kem áteverését.

HIREK

Katonai és civil hatóságok bizottsága előtt revízió alá veszik a motoros járműveket. A rendőrség közlekedési osztálya közli, hogy október 10-20-ig katonai és polgári vegyes bizottság revízió alá veszi az autók és motorkerékpárokat. Ebben az időpontban esedékes ugyanis az atonai hatóságok részéről a rekvizitációs ellenőrzés az autókra és motorkerékpárokra. Ezeket a rekvizitációs ellenőrzéseket kötik egybe a rendes évi revízióval. A hatóságok felhívják az autótulajdonosok és motorkerékpárosok figyelmét, hogy abban az esetben, ha a fenti időpontban nem jelentkeznek járműveikkel, nemcsak 400 illetve 2000 lej pénzbüntetéssel sújtják őket, de azonnali hatállyal be is vonják hajtási engedélyeiket.

A bikaviadalokat Bulgáriába akarják átteljesíteni. Szófiából jelentik Spanyolországban kezdenek divatból kimenő a bikaviadalok. Ezzel szemben Bulgáriában most akarják bevezetni. Szeptember 24-én és 25-én Szófiában tartották a bikaviadalt. Az egyházak és az iskolák tiltakoztak a kormánytól a véres látványosság engedélyezése ellen.

A Repülő Budoár. Newyorkból jelentik: Frances Marsalis és Louise Thaden amerikai pilóták Repülő Budoárnak neveztek el repülőgépjüket, amely a női időtartamrepülés világrekordját 190 órai levegőben tartózkodással megjavították. A pilóták valóban budoár szerűen rendezték be gépüket, amennyiben annak kabinjában nemcsak egy volt, hanem szappan, mosdóvíz, kölni, puder, ruzs, ezenkívül az étkezés céljára sült csirkét, borjűhust, burgonyát és édessüteményeket is vittek magukkal.

Uj filmsztár. Bécsből jelentik: Gizella Werbezirk, a világhírű bécsi operetténekeső is áttért a filmzésre. A „Tizenhárom az asztalnál” című Ufa vígjáték női főszerepét alakította óriási sikerrel. Az új filmet még ebben az időnyben bemutatják.

Miért épen Jomkippurkor? Az egyik kolozsvári zálogház október 10-re tüzte ki árverését. A közönség körében többen felkérték annak közlésére, hogy miután október 10-ke éppen Jomkippur napjára esik, a zálogház halassa el arról az időpontról árverését, mert azok a zsidók, akik érdekelve vannak, nem jelenhetnek meg az árverésen.

A világ legmodernebb története: Wels: Nagy világtörténet 2400 lej helyett, könyvnap kiadás 800 oldal, 300 képpel, 27,5 cm. nagyságban fűzve 130 lej, vászonkötésbe 175 lej LEPAGE-nál Kolozsvár. Vidékre utánvétellel, portómentesen. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét LEPAGE-tól.

Étvágytalanságnál, rossz gyomor áll, bélekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomrot és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

Öngyilkos lett egy szerzetes, mert attól félt, hogy tönkremegy a kolostor. Bécsből jelentik: A klosterneuburgi kolostor csendes falai közt, ahol az Augustinus barátok laknak, megrázó tragédia játszódott le. Idegfejs Pasler páter szerzetesi kamarás és irodaigazgató két revolverlövéllyel kioltotta életét. Pasler páter 25 év óta vezette a kolostor adminisztratív ügyeit. Majdnem teljes életét a kolostor szolgálatába állította. Az utóbbi időben a páter attól tartott, hogy a kolostor anyagi helyzete össze fog omlani. Ettől való félelmében nyúlt a revolverhez.

Uj mezőgazdasági hitelek teremtéséről vette tervbe a cseh földművelésügyi miniszter. Prágából jelentik: Bradec földművelésügyi miniszter tervbe vette a mezőgazdasági hitelek teremtését s a meglévő gazdatiszások kamatterheinek leszállítását. Ugy hírlök, hogy a gazdasági intervenció alapját 10 millió cseh koronáról 30 millióra fogják emelni. Ezzel a roszfelesleg külföldi kompenzációk üzletének révén történő elhelyezése. A miniszter, hogy bevezeték a buzaliszthez szükséges keményítőliszt kötelező hozamát.

Ingyen kap osztálysorsjegyet, minden új és régi előfizetője az Uj Keletnek

Cluj-Kolozsvár, szeptember 27. Az osztálysorsjáték most lezajlott húzásának sokmillió főnyereményei és a sorsjáték tökéletes lebonyolítása a legnagyobb mértékben felkeltették az érdeklődést az október 19-én kezdődő második osztálysorsjáték iránt. Erre az általános érdeklődésre való tekintettel határozta el az Uj Kelet kiadóhivatala, hogy olvasóit a sorsjátékkal kapcsolatban igen komoly és a mai súlyos viszonyok között páratlan áldozatot jelentő ajándékban részesíti. Ingyen sorsjegyet kap mindenki, aki most lép be előfizetőink táborába. Még pedig egy nyolcadsorsjegyet akkor, ha egy negyedévi előfizetési díjat (320 lej) közvetlenül kiadóhivatalunknak beküld, egy negyedsorsjegyet, vagy pedig egy nyolcadsorsjegyet első és másodosztályát kapja az az új előfizető, aki egy fél-évre fizet egyszerre elő és a 600 lej előfizetési díjat közvetlenül kiadóhivatalunkhoz küldi be.

Ebből a páratlan akcióból részt kívánunk juttatni régi előfizetőinknek is. Mindazok a régi előfizetőink, akik egyszerre egy félévvel újítják meg előfizetésüket és a 600 lej közvetlenül a kiadóhivatalunknak küldik be, ingyen kapnak egy nyolcadsorsjegyet.

Az ajándéksorsjegyeket a Kereskedelmi Hitelintézet Rt. (Cluj) szerencseszámai közül szerezzük be.

Siessen, mert október 19-én már sok pénzt nyerhet az Uj Kelet ajándéksorsjeggyel.

Max Auschnitt eljegyezte egy indiai fejedelem leányát

Bucuresti-Bukarest, szeptember 27. A lapok élénken kommentálják a hírt, hogy Max Auschnitt, az ismert nagyiparos és szenátor, eljegyezte Londonban India

egyetlen fehér radzsájának, Charles Vyner Brookenek, Sarawak uralkodójának leányát.

A főünnepi istentiszteletet rendje a Ferdinánd király uti nagytemplomban. Pénteken, szeptember 30-án Erew Ros-Hason reggeli ima 6 órakor, esti ima egyneked 8 órakor. Szombaton, október 1-én Ros-Hason I. nap reggeli ima fél 7 órakor, muszaf ima 10 órakor, mincha ima 5 órakor, mááruv ima fél 8 órakor. Vasárnap, október 2-án Ros-Hason II. nap reggeli ima fél 7 órakor, muszaf ima 10 órakor, mincha ima 5 órakor. Az ünnepnapokon dr. Weisz Pál rabbi ur fogja az ünnepi beszédeket mondani. A hitközség előljárásága felhívja az érdekeltek figyelmét arra a körülményre, hogy imaszékjegy nélkül Ros-Hason, Jum-Kipur és Szukoth ünnep napjain senkit sem fognak a templomba beengedni, tehát mindenki gondoskodjék a jegyről. A még fennmaradt néhány imaszékjegy péntek délig váltható ki a titkári hivatalban. A következő ünnepek imarendjét külön fogjuk annak idején közölni.

Október másodikán lejár az osztrák-magyar kereskedelmi provizorium Budapestről jelentik: Az osztrák-magyar kereskedelmi provizorium október másodikán lejár. A Budapesten a napokban összeülő delegációk munkája így elsősorban arra fog irányulni, hogy az újabb ideiglenes megállapodás feltételeit megállapítsák.

Halálozás. Schwartz Aron Albulia lakos f. hó 23-án hosszas szenvedés után 63 éves korában elhunyt. Teme-tése 25-én ment végbe a város zsidó temetőjében oktatlan részvétele mellett.

Reinhardt pere. Bécsből jelentik: Reinhardt ellen egy Bernstein Lola nevű asszony 230 silling erejéig kártérítési pert indított, mert a berlini Reinhardt-színház egyik előadásán egy kiálló szegbe beleakadt az elegáns estélyi toalettje és végigszakadt. A tárgyaláson Reinhardt megbizottja felajánlotta, hogy a ruha javítási költségeit megtéríti, de a felperes ezt nem fogadta el. A bíróság szakértők kihallgatását rendelte el és ezért a tárgyalást elhalasztották.

Az osztrák minisztertanács legközelebbi ülésén foglalkozik a külföldi hitelezőknek a Kreditanstalttra vonatkozó javaslatával. Bécsből jelentik: Az osztrák minisztertanács legközelebbi ülésén foglalkozik a külföldi hitelezőknek a Kreditanstalttra vonatkozó új javaslatával. A javaslatban azt ajánlják, hogy bo-csássanak ki 120 millió silling értékű kötvényt, amelyeket egy újonnan létesítendő holding-társaság venne át. Az annuitások 40 évre szólnának s maximális határértékük évi 9 millió silling volna. Kívánatosnak tartják továbbá a Kreditanstalt 177,5 millió silling jelenlegi részvénytőkéjének egymillióra leendő leszállítását későbbi időpontban 71 millió silling értékű új részvény kibocsátásának kilátásba helyezésével, még pedig úgy, hogy a majoritás az új kibocsátás után is az állam tulajdonában maradjon.

A Zs. N. Sz. helyicsoportjának új irodája. A Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári helyicsoportja Főter 22. szám alatti (II. emelet) helyiségbe helyezte át irodáját. Ugyanitt közölnék, hogy a helyicsoport vezetősége ma este 8 órakor gyűlést tart az új helyiségben, amelyre ez-uton kérjük a vezetőségi tagok pontos megjelenését.

A püspök és a táncosok. Párizsból jelentik: A franciaországi Quimper városban érdekes per folyt le. A város püspöke ellen kártérítési és rágalmozási pert indítottak a város táncosai, mert az egyházzfő pásztorlevelében erkölcsellenesnek mondta a modern táncokat és a hívőket eltiltotta azoktól. A bíróság a keresetet elutasította azzal az indokolással, hogy a püspök egyházi jogát nem lehet korlátozni.

A CIONISTA EGYETEMI HALLGATÓK FIGYELMÉBE! A „Bné Jiszraél” cionista diákkör ezuton értesíti tagjait, valamint az összes cionista egyetemi hallgatókat, hogy permanens irodát állított fel a Zs. N. Sz. kolozsvári helyiségében (Piata Unirii 22. II. emelet), amely minden vonatkozásban állandóan rendelkezésre áll a cionista diákságnak. Kérjük a Bné Jiszraél tagjait és a cionista diákokat, hogy megérkezésük után azonnal jelentkezzenek a Bné Jiszraél irodájában, ahol megfelelő felvilágosítást, utmutatást és utasítást kapnak. Ugyanitt kérjük, hogy a már Kolozsváron levő cionista diákok közölnék címüket az irodával.

Iniciativ Bizottság

„Napoleon barátai” októberben nemzetközi kongresszust rendeznek Párizsban. Párizsból jelentik: A nagy embereknek nagyon sok utószülött barátjuk van. Nyomorban meghalt költők, kétségbeesett festők, cserbenhagyott hadvezérek nagyon sok olyan baráttal és imádóval találkozhatnának haláluk után, kiknek az életben bizonyára nagyobb hasznát vehették volna, mint utólag. Majdnem százszentendős várakozás után ime Napoleonnak, a nagy császárnak is akadnak már barátai. Az istenfélő Jób szavaival szerint, aki nem tesz semmit, az nem barát. (Csak ismerős!) A „Napoleon barátjai” aktívák akarnak lenni, méltó dicső elődükhöz, napoleoni eszmék propagálására. Ma még nem lehet tudni, mi rejtezik a leendő nagy eszmék mögött, de ha tekintetbe vesszük azokat a nagynevű személyiségeket, tábornokokat és tiszteket, diplomatákat és politikusokat, akik a múlt héten megtartott előkészítőbizottsági ülésen megjelentek, akkor egészen bizonyosra vehető, hogy Napoleon sok gondolata között a világ meghódítása is ott szerepel majd másor-on.

Csütörtökön este ülést tart a Zsidó Párt Ifjusági Szekciója

F. hó 29-én este pontosan fél 9 órai kezdettel a Zsidó Párt Kolozsmegyei Tagozatának

Ifjusági Szekció, Főter 19 sz. alatt ülést tart,

melyre a fontos napirendre való tekintettel a tagok részvételét ezuton is kéri a Vezetőség.

NAPRÓL NAPRA

A londoni állatkert új gorillapárja nagy sikereket arat a közönség körében. Teljesen szalonképesen viselkednek asztal mellett késsel, villával esznek s több mint száz parancsot precizen vég-re tudnak hajtani. Az állatkert vezetősége úgy találta, hogy az ilyen intelligens majmok számára megfelelő szórakoztatásról gondoskodni kell s ezért megkísérelték, egy Kongóban készült hangos majomfilm bemutatását a gorillaházaspár előtt. A szórakoztatási kísérlet azonban megbukott. Az állatok unatkoztak és ásitozva nézték és hallgatták a darabot, sőt később meg is fordultak s nem vettek többé tudomást róla.

A G. 38 német óriásrepülőgép a német Lufthansa vezetével és a birodalmi közlekedési minisztérium főtisztviselőivel Moszkvába érkezett. A gép utasait részt fognak venni az orosz fővárosban tartandó légi forgalmi konferencián.

Mazzolini bresciai gazdaember afeletti elkeseredésében, hogy egy barátjának zsrált váltót neki magának kellett kifizetnie, megesküdött, hogy soha többé váltót alá nem ír s hogy esküjét biztosan megtartsa. Levágta baltával jobbkezét, amellyel annak idején a váltót aláírta. Kórházba szállították, ahol sikerült megmenteni az elvérzéstől. Mivel Olaszországban büntetik az önszontkítást, őrizetbe vették már kórházi ápolása idejére is Mazzolinit.

A munkanélküliek segélyező liga Newyorkban csóksorsjátékot rendezett. A nyerőket a newyorki társaság öt leg-szebb nőtagja megcsókolta. A főnyeremény tíz csók volt. A drága áron elhelyezett sorsjegyek több mint tízezer dollárt jövedelmeztek a munkanélküli segélyalap javára.

Amszterdam közelében német kirándulókat szállító autóbusz és egy elektromos helyi vonat összeütköztek. Az autóbusz darabokra tört. Két utas életét veszítette, huszonegyen kerültek kórházba, köztük tizen súlyos sebesülésekkel.

Rio de Janeiro repülőterének egyik hangárjából négy fiatalember hidrop-lánt lopott. Felszálltak a géppel a levegőbe, de néhány kilométeres ut után a gép lezuhant s a négy tolvaj életét veszítette a katasztrófánál.

Ujdonság!

Ujdonság!

JOSEPH ROTH

HIOB

c. regénye.

Ara 84 lej

Heine óta még egyetlen író sem dolgozott fel zsidó tárgyat olyan ragyogó és emelkedett nyelven, olyan feledhetetlenül megkapó szép képekben, az élmény akkora tüzelés és mélységgel, mint Joseph Roth „HioB” c. regényében. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltés előzetes beküldése mellett, (bélyegben is) vagy utánvétellel.

UJ KELET *Legújabb hírek*

„Nem lehet a parlamentből box-ringet csinálni...”

A kamara megszavazta a látszatadó bevezetéséről szóló törvényt, de elvetette az indirekt adók felemelését

A bukaresti sajtó felháborodottan tiltakozik Landau inzultálása ellen és kevesli a verekedőkre kiszabott büntetést

Bucuresti-Bukarest, szeptember 27. (Az Uj Kelet tud.) A kamara ma délelőtti ülésén Virgil Solomon parlamenti kezdeményezéséből törvényjavaslatot nyújtott be, amely szerint a mezőgazdasági munkások mentesek a társadalmi biztosító pénztárba való felvétel kötelezettségétől, mert annak semmi hasznát nem látják és a gazdákra súlyos terheket jelentenek a betegpénztári díjak.

Személyes kérdésben

Teianu személyes kérdésben szólal fel. Az ülésnek kezdete óta Lupu a legvakmerőbb módon sértegeti a többség tagjait, akiket csalóknak, szamaraknak, stb. deklarált.

Negura liberális: Még különbeket is mondhatna.

Ezután Perieteanu a vagyonellenőrzési javaslat előadója beszélt. Hangsúlyozta, hogy a javaslat apaságát nem kell felkutatni. Az eszme 1921-ben Titulescutól származott és az összes pártok együttműködése hozta létre. A legtöbb kifogás a feljelentők megbüntetésére ellen hangzott el, pedig épp a mi politikai viszonyaink között százszorosán fontos, hogy a rágalmozók megbüntetésének. Lehetővé kellett tenni, hogy azok, akiket alaptalanul vádolnak, védekezhessenek. Idéz a német alkotmányból, amely még szigorúbb szankciókat enged meg a rágalmozókkal szemben.

Lupu: Így évenként még 10.000 lejt sem fog az állam visszaszerezni az ellopott milliárdokból.

Magyarazzák a vagyonellenőrzést

Perieteanu: Ha önök azt hiszik, hogy ennek a törvénynek nem lesz hatálya, akkor minek vitatják? Ez a törvény a mi politikai viszonyaink között szükséges, jól is van megalkotva és ezért meg kell szavazni.

Ezután Popovici Mihály igazságügyi miniszter szólal fel a javaslatához és kiemeli annak nagy fontosságát, úgy a vagyonellenőrzés, mint a becsületvédelem szempontjából.

Brediceanu: Mi lesz a sajtó utján elkövetett rágalmozással?

Popovici: Arra is sor fog kerülni. A kamara az igazságügyi miniszter felhívására a törvényjavaslatot megszavazta a törvényjavaslatot, majd szakaszonként is letárgyalta azt. A 45. szakasznál elfogadták Roznoveanu szocialistának azt a javaslatát, hogy az örökösöktől is el lehessen venni az örökösök bűnösén szerzett vagyonát. Azt a javaslatot, hogy a törvény életbeléptetése után 3 hónapon belül minden tisztviselő és politikus adjon írásbeli nyilatkozatot vagyonának eredetéről, elvetették, miután az igazságügyi miniszter hangsúlyozta, hogy ilyen deklarációt minden tisztviselő feljebbvalójának utasítására köteles lesz majd adni.

Teianu és a feketeszesz

Teianu kormányparti személyes kérdésben kér újból szót, hogy válaszoljon Lupunak a feketeszeszügyben ellene emelt vádjaira. Kijelenti, hogy ő a pénzügyminisztériumban nem is foglalkozott szeszügyekkel. Popovici pénzügyminiszter annak idején Bratescu vezérigazgatót bízta meg a szesz ellenőrzésével, később P. Ioanutescut azért neveztek ki alminiszterré, hogy ellenőrizze a feketeszesz körül történő panamákat. Ennek dacára érthetetlenül sajtókampány indult meg ellene, kétszázszor idézték a mult kormány alatt különböző bíróságokhoz, de mindenütt rehabilitáltak. Nem érti, mit akarnak tőle.

Lupu azonnal válaszol. Kijelenti, hogy ő nem személyeket támad, hanem képviselői mandátumát gyakorolja. A feketeszeszre vonatkozólag tudomásul veszi Teianu válaszát. Megállapítja azonban,

hogy Teianunak 1908-ban, amikor a pénzügyminisztérium egyszerű hivatalnok volt, havi 280 lejt fizetése volt, ma pedig van egy többmilliót érő háza, 1000 hektár földbirtoka és egy nagy zöldégtelpe, ahol 50 bolgár dolgozik. Oriási zseni ez a Teianu, aki egyszerű kis hivatalnokból ennyire vitte! Uraim — mondja Lupu — a becsületet nem törvényekkel kell megvédeni.

A liberálisok a Maniu-javaslat ellen

A kamara ezután áttért a konverziós törvényjavaslat vitájára.

Pompiliu Jonitescu előadó felolvassa a törvényjavaslatot és az előadó jelentést, majd Tatarescu a liberális párt deklarációját olvassa fel. A párt hangsúlyozza, hogy Argetoianu törvénye nem felelt meg a szükségletnek, mert nem gondoskodott a konverzió finanszírozásáról. Még kevésbé elégíti ki azonban a jelenlegi törvényjavaslat, amely a kérdés megoldását előadja és a konverzió körüli nyugtalanságot állandósítja.

Deleanu gheorghista a városi adósok konverzióját kívánja.

Mironescu pénzügyminiszter kéri a vi-

ta megszakítását és a bizonyos pénzügyi intézkedésekről szóló törvényjavaslatának sürgős letárgyalását, amelyhez tudvalevőleg a szenátus két fontos módosítást szavazott meg: az egyik fel emeli a közvetett adókat 10 százalékkal, a másik megadja a kormánynak a jogot, hogy a tisztviselőket az állami inkasszó arányában fizesse. E két módosítás kapcsolatos azzal a törvényjavaslattal, amely leszállítja a költségvetést 1 milliárdal. De 3 milliárd redukcióra van szükség. A Ház támogatását kéri a nagyfontosságú takarékosági intézkedések megvalósításához.

Takarékosságot — felülről!

Egy liberális: A kormány tagjai között nincs meg az egyetértés. Az ellenzékkel hamarabb tudnak megegyezni.

Mirto: Eszerint önök megszavazzák a tisztviselők fizetésének leszállítását.

Duca: Ne szellemeskedjék!

Mironescu hangsúlyozza, hogy a kormány kebelében teljes a szolidaritás és amidőn kérdésekről különböző is volna a felfogás, ez nem érinti a kormány általános pénzügyi politikáját. Kijelenti, hogy nem ragaszkodik a szenátus módosításaihoz, valamit azonban tenni kell,

Megkezdték a pesthidegkuti rablógyilkos bűnperének statáriális tárgyalását

Budapest, szept. 27. A pesthidegkuti törvényszék statáriális tanácsa megkezdte a pesthidegkuti rablógyilkossággal vádolt Eder József bűnperének tárgyalását. Előbb a vádlott személyi adatait vették fel, majd a vádhatóság képviselője ismertette a vádat. Ezután a bíróság megkezdte a vádlott kihallgatását, mely után tanuvallomások következtek. Mivel héven tanuja van a pernek, ma itélhirdetésre sor nem kerül.

A kormány a leghatározottabban cáfolja a fizetések redukálásának híré

Érintetlenül fizetik ki a szeptemberi fizetéseket és nyugdíjakat

Bucuresti-Bukarest, szept. 27. Illetékes körökben a leghatározottabban meg cáfolják egyik tegnapi délutáni lapnak azt a híré, hogy a kormány a tisztviselők szeptemberi illetményeit redukálja és hogy a nyugdíjak kifizetésénél is bizonyos százalékban csökkenti az eddigi illetményeket. A pénzügyminiszter tegnap aláírta a dekrétumot, amely a

szeptemberi tisztviselői fizetéseket és nyugdíjakat teljes egészében kiutalja. A kifizetések a fővárosban holnap, szerdán, a vidéken csütörtökön veszik kezdetüket.

E hivatalos helyről származó értesülés nagy megnyugvást kelt tisztviselői és nyugdíjas körökben.

Ősszel Romániába jön Hitler Adolf

A német nemzeti szocialisták vezére Cuza professzorral fog tárgyalni Jasiban

Bucuresti-Bukarest, szept. 27. (Az Uj Kelet tud.) Romániai antiszemita körök információi szerint Hitler, a német nemzeti szocialisták vezére közelebbről nagy nemzetközi antiszemita akciót indít be a kontinensen. E célból Adolf repülőgépen be fogja utazni az összes fontosabb európai államokat és Anglia, Franciaország, valamint az Ibériai félsziget meglátogatása után, Olaszországba megy, ahol Mussolinivel fog tárgyalni. Olaszországból Hitler a Balkán félszigetre repül és Görögország, Törökország, valamint Bulgária meglátogatása után Romániába jön.

Az eddigi tervek szerint Adolf Bukarestben kontaktusba fog lépni az erdélyi nemzeti szocialista szervezetek vezetőivel, elsősorban pedig a temesvári Fritz Fabriciuszal. Bukarestből Jasiba megy Hitler, hogy a romániai antiszemita liga vezetőjével, Cuza professzorral tárgyaljon. Az antiszemita liga novemberben már ismerni fogja Hitler pontos utiprogramját. A jasi tárgyalások során Cuza ki fogja jelenteni, hogy a romániai válság megoldásának nincs más módja, mint a külföldi adósok fizetését felfüggeszteni és gazdaságilag Németország felé orientálódni.

hogy a költségvetési ürt betöltésük.

Bratianu György felszólítja a kormányt, kezdje meg a takarékoságot felülről, építse le az alminisztereket és a közigazgatási felügyelőket.

A sanfranciscói sajtó attasé

Dr. Lupu szintén takarékoságot hirdet az egész vonalon. Nincs szükség alminiszterekre, fényes királyi palotákra, autókra, inspektorokra. Elég három országban 1 követség. Építsék le a sajtóattasékat. Minek Sanfranciskóban sajtóattasé, akinek havonként 150.000 lejt a fizetése? Azt a hibát követték el, hogy a lejt túl magasban stabilizáltak, ugyanakkor a költségvetést változtatlanul meghagyták és most ennek isszuk meg a levét. Tiltakozik a lakber lapján kiadott látszatadó ellen. Neki naponta 400 lejt kell fizetnie a szállodai szobaért, ez nem luxus, mégis horribilis adóval rónák meg ezen az alapon.

Cuza: Miből fizeti ezt a pénzt amikor nincs parlamenti ülés? Ezután a külföldi szakértőkről beszél, akik nyilvánvalóan vannak az ország körül. Királyi palotára szükség van, éppen itt az ideje, hogy befejezzék annak építkezését. A külföldi adósságokat nem kell fizetni, akkor minden probléma meg lesz oldva.

Goga a következő szónok, aki szerint a tisztviselői apparátus súlyosan terheli az államot. Nem lehet tovább az a mentalitás, hogy mindenki az állammal akarja magát eltartatni. A nemzeti pártot azt a hibát követte el, hogy igen sok új tisztviselőt nevezett ki.

Petre Andrei: A liberálisok és a veres. canusok 60.000 új tisztviselőt ültettek az ország nyakára, a nemzeti pártot összesen 6 ezer tisztviselőt nevezett ki.

Goga ezután javasolja, hogy küldjenek ki egy bizottságot, amelyben 3 köztisztviselő is helyet foglaljon és ez a bizottság rostálja meg az összes tisztviselőket listáját, leépítve a feleslegeseket.

Raduceanu szocialista beszél ezután. Majd többen szólnak hozzá a javaslatokhoz. Egyes többségiek a vita bezárását követelik, amit a kamara azonban elvet és a javaslatot megszavazzák, még pedig a szenátusban hozzatoldott módosítások nélkül, ami azt jelenti, hogy a kormány nem emelheti fel az indirekt adókat, viszont a látszatadó a mai nappal életbelép.

Ezután Prelipceanu cuzista a nyugdíjas altszék érdekében szólal fel. Vasiliu Oituz cuzista pedig előadja, hogy az aradi Neumann-szergyárat az év márciusában 9 millió lejlel bírságotlák meg, de a bírságot elengedték. Kérde, hogy miért történt ez?

Kiesi a büntetés

A fegyelmi bizottság döntése Adam Marcel és Robu kizárását illetően nem került még a plénum elé. A bukaresti demokrata lapok felháborodott hangon kommentálják a történeteket. Az Adeverul megállapítja, hogy a bizottság által javasolt 10 napi kizárás túlságosan kicsiny az elkövetett brutálítás súlyosságához mérten. Nem lehet a kamarát box-ringé változtatni.

A Lupta ugyancsak foglalkozik a Kamara folyósóján tegnapi történt sajnálatos incidenssel és konstatálja, hogy Robu és társai meg akarják honosítani az ökljogot a parlamentben is, ahogyan azt az uccán állandóan érvényesítik. A román parlament azonban nem fogja tűrni ezeknek a szokásoknak a bevezetését. Robu a 10 napi kizárás és 10 napidíj elvesztése árán bizonyára tudatára jut annak, hogy a román parlamentben nem lehet verekedni.

Jól sikerült a francia konverzió. Párizsból jelentik: A francia államkincstárnak a konverzióra került összege mindössze két és fél százalékát kell visszafizetnie kötvénytulajdonosoknak, mert a kibocsátott új 4 és félszázalékos járadékból máris több mint kétfélmilliárd frankot lejegyeztek.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása. Cluj-Kolozsvár, Strada Barza 10. Pep (v. Brassai s.) 10. sz. Telefon 2 54.

Taxa postală
N. 224.716

da Baron L. i
Telefon: 2-77
Havonta 114.
Évre 600. egé
földre: Havo
félre 6. egé
földre: Havo
KELET" az
asidóság egy
künk utány
rás megjelöl

A rumkir

Azt tartják, édes és dicső mondják, hogy jén esik el.

Ha a katoná felelőbb hely, nem lehet két rumkirly és pályatársainak tiszteltemél.

Bloomot, az szterek golyój a becsületnek érzékenyebb izség mezejének Bloom a sze hős halálát és gikusabb, de e tott neki amer nál, akik rend között fejezik között mozgó

Bloomnak az neki már siker gödnie, nyug építetnie New pályatársainak 116 lett volt jon és átenged jollakot, de nemzedéknek.

Bloom azonban millió még elb s mindaddig, n kező hájjal ne versenytársait Vetélytársai

Van-e erőlkö tőle, ellenkező

Es mert a ké lennek látszott legrövidebb utá Egyszerűen a Legyen Bloom mint amilyen k S nyugtassa hogy az utána hanem hasonló

Ha ugyan ak királyok...

Hitler meg

Mint hogy ide jät parthivei ó tati, ez az u vualja barátja ról a régi jó és ma is az, ho solt, de ez nem amelyet a hitl Jósolta a Har fantaszikus és mozgó fantasz autarkiat, ami ország ezentul külvilágtól, ön terem elég gabó állattenyészeté, ott vannak a t talájanak fel ható emberi tá az esetben zsid

Mihelyi Hitle gvarapodásával ramjával nagy realizálni kelle realizálása ped bomlását jelen nyergelt forrad ellen forradalm nya ellen és pe képpen megirtu angol újságiró, vesszi Hitlert, b jelen helyzet kevés mondani many ellen nem dotta — ez a van építve, hog dig rövid időe, kormány — há országból a leg csinálni, amely orosz carizmush

Hitler ur teh kormányában, a hirdetett. Ennyi ramját igazán n